

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от извършеното оценяване по процедура за **програмна акредитация на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....**, област на висше образование 1. Педагогически науки, в **Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на **професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....** в **Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“** (ПУ) е открита на заседание на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности на 18.09.2019 г. (Протокол № 18) по искане на висшето училище (вх. № 717/31.07.2019 г.). С цел оптимизиране на процедурата ПК разпредели в пет групи образователно-квалификационните степени в отделните основни звена и филиалите, съобразно спецификата им. Експертните групи (ЕГ) и наблюдаващите процедурата са определени с решения на Акредитационния съвет на НАОА от 24.09.2020 г. (Протокол № 18) както следва: **1)** ЕГ, която посети Биологически факултет (БФ), Физико-технологичен факултет (ФТФ), Химически факултет (ХФ) – проф. дн Наталия Витанова – ръководител; доц. д-р Ганчо Ганчев, доц. д-р Радост Василева и Ясен Иванов – членове на ЕГ; проф. д-р Виолета Атанасова – наблюдаващ процедурата от ПКПНСД; **2)** ЕГ, която посети Педагогически факултет (ПФ) и Философско-исторически факултет (ФИФ) – доц. д-р Пенка Кожухарова – ръководител; проф. дп Мариана Гърмидолова, проф. д-р Анжелина Янева-Прокопова, Иванка Дякова – членове на ЕГ; Нели Петрова – наблюдаващ процедурата от ПКПНСД; **3)** ЕГ, която посети Факултет по математика и информатика (ФМИ) – проф. дпн Вася Делибалтова – ръководител на ЕГ; доц. д-р Иванка Георгиева и Стефани Донева – членове на ЕГ; проф. д-р Веска Шошева – наблюдаващ процедурата от ПКПНСД; **4)** ЕГ, която посети Филологически факултет (ФФ) – доц. д-р Красимира Марулевска – ръководител ЕГ; проф. д-р Дияна Янкова, доц. д-р Димка Николова-Иванова, проф. дфн Димитър Димитров и Павлиета Сунгурова – членове на ЕГ; проф. д-р Даниела Йорданова – наблюдаващ процедурата от ПКПНСД; **5)** ЕГ, която посети Филиал – гр. Кърджали и Филиал – гр. Смолян – проф. д-р Галя Бонева – ръководител ЕГ; проф. д-р Красимира Табакова, доц. д-р Габриела Кирякова, Христомир Добрев – членове на ЕГ; проф. д-р Маргарита Колева – наблюдаващ процедурата от ПКПНСД.

Посещенията на ЕГ в оценяваната институция са осъществени в периода 28.09. – 30.09.2020 г.

На заседания, проведени на 23.11.2020 г. (Протокол № 22), 21.12.2020 (Протокол № 27), 24.11.2020 г. (Протокол № 23) и 01.12.2020 г. (Протокол № 24) на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха докладите на експертните групи.

При предходната акредитация професионалното направление (ПН) 1.3. Педагогика на обучението по... Постоянната комисия по педагогически науки дава акредитация с оценка **9,10** и срок на валидност до 21.07.2020 година, като при взетите решения е дала **осем** препоръки:

Препоръка 1. *„Да се актуализират учебните планове, като се увеличи броят на избираемите и на факултативните дисциплини. Съдържанието на учебните програми към професионалното направление да се осъвремени, с акцент върху нови академични постижения и нови библиографски единици, свързани с всяка една от изучаваните дисциплини“.*

В изпълнение на препоръката е увеличен броят на предлаганите избираеми и факултативни дисциплини в указания от препоръката срок. Съдържанието на учебните програми е осъвременено, с акцент върху новите академични постижения и нови библиографски единици.

Препоръката е изпълнена във всички факултети, с изключение на Факултет по математика и информатика. В него препоръката е изпълнена частично по отношение на едногодишните магистърски програми „Обучение по...“, в които е запазено съотношението задължителни-избираеми-факултативни с изключителен превес на задължителните и отсъствието на факултативни дисциплини в определени програми.

Препоръка 2. *„С цел подобряване качеството на обучението на професионалното направление във Филологическия факултет, да се увеличи броят на часовете по съответния за конкретните специалности практически чужд език; да се увеличи хорариумът на дисциплината „Методика на обучението по...“, свързано с професионална квалификация “учител по...“.*

Учебните планове на Филологическия факултет, притежаващи педагогически модул, са актуализирани и съобразени с изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионалната квалификация „учител“ (приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г.) и влизат в сила от учебната 2017-2018 година. Хорариумът на дисциплината Методика на обучението по... е увеличен общо на 90 часа. **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 3. *„Да се активизира студентската мобилност, като се използват в по-голяма степен възможностите за обмен с други университети в страната и в Европейското пространство за висше образование. Да се стимулират студентите за подобряване на чуждоезиковите им умения“.* **Препоръката е изпълнена с изключение на ФМИ,** където е частично изпълнена.

Всички факултети полагат усилия за популяризиране на студентската мобилност и оптимизиране на обратната връзка със студентите. Получената информация се използва за повишаване на качеството на обучението. Това се отнася и за ФМИ където въпреки направеното, повишаването на мобилността все още съществува като проблем и основателно тази препоръка се разбира от ръководството като перманентна задача.

Препоръка 4. *„Да се подобри специализираната материална база: за изучаването на практически чужд език, като се създаде и оборудва фонетичен кабинет; да се осигури специализирана среда за реализирането на художествено-творческата дейност на студентите и преподавателите по отделните изкуства“.*

В изпълнение на препоръката е закупена съвременна техника, програмни продукти и софтуер. Налични са 4 специализирани зали, през 2016 г. е създадена зала „Конфуций“. Обогатена е материалната база. Оборудван е специален фонетичен кабинет. **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 5. *„Да се оптимизира обратната връзка със студентите, с цел повишаване качеството на учебната дейност и своевременно решаване на възникващите проблеми“.*

Представена е богата информация, която показва оптимизиране на обратната връзка със студентите. Ръководството на университета и ръководствата на отделните факултети чрез комисиите по качество следят непосредствено получените резултати от анкетните проучвания, като в резултат на това внасят необходимите корекции не само в учебната документация, но и в организацията на процеса на обучение.

Препоръка 6. *„Да се подобри сътрудничеството на Филиал-Кърджали с други висши училища от страната и чужбина за постигане на по-добър академичен обмен и сравнимост в рамките на професионалното направление“.* За периода на акредитация (2014-2017 г.) в рамките на програмата Erasmus, са реализирани пет преподавателски и две студентски мобилности в Тракийски университет в гр. Одрин. Сключен е билатерален договор с Уральский Государственный Педагогический Университет за обмен на студенти, преподаватели и съвместна работа по научни проекти. По линия на този договор хабилитирано преподавател от ПУ е изнесъл цикъл лекции по Общо и сравнително езиковедие. Като лектори по дисциплини от учебните планове на специалностите от ПН 1.3. са привлечени 4 хабилитирани от различни университети в страната. **Препоръката е изпълнена**

Препоръка 7. *„Да продължи решаването на общоуниверситетската информационна система с по-пълното включване в нея на Филиал – Смолян, с цел постигане на по-добра представителност и резултатност на професионалното направление“.* В ПУ е разработен и спечелен проект на ПУ (оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд), „Пловдивски електронен университет: национален еталон за провеждане на качествено е-обучение в системата на висшето образование“. Филиал – Смолян е включен в проекта чрез прокаране на оптично трасе; обновяване на мрежата на Филиала от специалистите от УИЦ; изграждане на изцяло нова оптична свързаност на филиала с новата комуникационна инфраструктура на ПУ с цел подобряване стабилността на услугите и възможност за ползване на всички услуги, ресурси и сървъри на университета; пуснати в действие пет безжични

мрежи; 6 щатни преподаватели от професионалното направление са разработили електронни курсове. Информационната инфраструктура във Филиалната библиотека е част от Университетската мрежа за достъп до специализирани бази данни. Създадена е страница на филиалната библиотека, която периодично се актуализира. Закупена и дарена е специализирана компютърна техника. Обезпечени и електронно администрирани са девет вътрешноуниверситетски филиални проекта за периода 2013-2018 г., в които участват преподаватели и студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 8. „Да се провежда кадрова политика, насочена към подобряване на възрастовата структура на преподавателския състав на хабилитираните преподаватели във Филиал – Смолян за професионалното направление.“ За периода на акредитация във Филиал - Смолян са реализирани 5 успешни конкурса за заемане на академични длъжности за нуждите на обучението в ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., както следва: един преподавател е заел академичната длъжност професор; четири преподаватели са заели академичната длъжност доцент; един преподавател е придобил ОНС доктор; Един преподавател е придобил научната степен доктор на науките. Средната възраст на хабилитираните преподаватели на ОТД, обслужващи специалностите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по.. към 2018 г., е 52 години. **Препоръката е изпълнена**

При предходната акредитация ПН 1.3 Педагогика на обучението по... в **Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“** получава следния капацитет: ОКС „бакалавър“ – 3460 студенти, ОКС „магистър“ – 720 студенти, общо – 4180 студенти.

Този капацитет не е нарушаван през оценявания период.

ЕГ направиха проверка на документацията на следните специалности ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“:

Биологически факултет (БФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Биология и английски език – редовна форма на обучение;
2. Биология и химия – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Учител по биология (1 г.) – редовна форма на обучение;

Физико-технологичен факултет (ФТФ):

ОКС „бакалавър“:

1. Физика и математика – редовна форма на обучение;
2. Обучение по природни науки в прогимназиалния етап на училищното образование – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по физика (1 г.) – редовна и задочна форма на

обучение;

2. Обучение по физика в средното училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна форма на обучение;

Химически факултет (ХФ):

ОКС „бакалавър“:

1. Химия и английски език – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“

1. Обучението по химия в училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна форма на обучение;

Педагогически факултет (ПФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по физическо възпитание – редовна и задочна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;
3. Педагогика на обучението по музика – редовна форма на обучение;
4. Педагогика на обучението по технологии и предприемачество – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Спорт в училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна¹ форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по музика в детската градина и средното училище (1 г., 1,5 г. и 2 г.) – задочна форма на обучение;

Философско-исторически факултет (ФИФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. География, технологии и предприемачество – редовна форма на обучение;
2. Гражданско образование и чужд език – редовна форма на обучение;
3. История и чужд език – редовна форма на обучение;
4. Гражданско образование и биология – редовна форма на обучение;²

за ОКС „магистър“:

1. Гражданско образование (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
2. Гражданско образование (с експерт в НПО) (1,5 г.) – редовна форма на обучение;

Факултет по математика и информатика (ФМИ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт – редовна форма на обучение;
2. Математика, информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение;
3. Математика и информатика – редовна форма на обучение;

---

¹Допълнение към заявлението за разкриване на процедурата, НАОА е уведомена с писмо вх. № 752/22.10.2020г.

² Отпада от процедурата с писмо на Ректора на ПУ: вх. № 711/06.10.2020 г.

за ОКС „магистър“:

1. Обучение по информатика и информационни технологии в училище (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
2. Обучение по математика в училище (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
3. Обучение по информационни технологии в началното училище (1 г.) – задочна форма на обучение;
4. Обучение по информационни технологии в прогимназията (1 г.) – задочна форма на обучение
5. Педагогика на обучението по информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение (1 г.);³
6. Педагогика на обучението по математика – редовна форма на обучение (1 г.)⁴.

Филологически факултет (ФФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и руски език – редовна и задочна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. Български език и немски език – редовна форма на обучение;
4. Български език и френски език – редовна форма на обучение;
5. Български език и испански език – редовна форма на обучение;
6. Български език и италиански език – редовна форма на обучение;
7. Български език и новогръцки език – редовна форма на обучение;
8. Български език и турски език – редовна форма на обучение;
9. Български език и китайски език – редовна форма на обучение;
10. Български език и корейски език – редовна форма на обучение;
11. Български език и португалски език – редовна форма на обучение⁵;
12. Български език и история – редовна и задочна форма на обучение;
13. Български език и гражданско образование – редовна форма на обучение;
14. Английски език и културно наследство – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (5-12 клас) – редовна форма на обучение;
2. Методика на обучението по български език и литература (2 г.) – редовна форма на обучение;
3. Теория и практика на чуждоезиковото обучение – испански език, немски език, френски език, руски език и италиански език (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
4. Английски език и методика (1 г. и 2 г.) – задочна форма на обучение;

---

³ Допълнение към заявление за разкриване на процедурата, НАОА е уведомена с писмо вх. № 800/09.11.2020 г.

⁴ Допълнение към заявление за разкриване на процедурата, НАОА е уведомена с писмо вх. № 800/09.11.2020 г.

⁵ Отпада от процедурата с писмо на Ректора на ПУ: вх. № 711/06.10.2020 г.

5. Английски език и методика за ранно чуждоезиково обучение (1,5 г.) – задочна форма на обучение (*преименувана на Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап (1 г.)* от 2019/20 уч. г.);
6. Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап (1 г.) – задочна форма на обучение;
7. Методика на преподаването на руски език (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;

Филиал – гр. Кърджали:

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и история – редовна и задочна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. История и английски език – редовна форма на обучение;
4. Български език и гражданско образование – редовна форма на обучение;

Филиал – гр. Смолян:

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и история – редовна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. История и география – редовна форма на обучение;
4. Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт – редовна форма на обучение;
5. Математика, информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение.

В становищата по докладите на ЕГ за програмна акредитация на ПН 1.3. (вх. № 925/17.12.2020 г., вх. № 31/15.01.2021 г., вх. № 971/29.12.2020 г., вх. № 898/08.12.2020 г. и вх. № 12/08.01.2021 г.) Ректорът на ПУ „Паисий Хилендарски“ е направил някои уточнения и допълнения към констатациите по отделните критерии, които са взети предвид и са коригирани в самите доклади на ЕГ.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/⁶:

Въз основа на изводите в доклада на експертните групи Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване

---

⁶ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Обучението в ПН 1.3. в **БФ, ФТФ, ХФ, ФМИ, ПФ, ФИФ, ФФ и във филиалите-Смолян и Кърджали** на Пловдивския университет (ПУ) „Паисий Хилендарски“ е в съответствие със **Стратегията за развитие на ПУ (2011 г. – 2020 г.)**, в която са заложени визията, мисията, целите и задачите на ВУ. За осъществяване на своята мисия, Университетът: „предлага и осъществява успешни модели и практики на достъпно, специализирано, интердисциплинарно качествено обучение на европейско равнище; провежда иновативни изследвания в приоритетни научни области, в интерес и полза на обществото; прилага технологии и методи за ефективно управление, като използва знанията, опита и потенциала на своя академичен състав; осигурява конкурентни предимства на образователния и научния пазар на идеи, технологии и продукти“. ПУ осигурява обща и професионална подготовка на специалисти в различни научни направления на европейско равнище, като се утвърждава като водеща българска образователна, изследователска и културна институция с европейско лице и модерна инфраструктура. Важна част от стратегическото управление на ПУ „Паисий Хилендарски“ е развиваната политика за осигуряване на качеството, ориентирана към поддържане на високо качество на обучение и максимални постижения във всички направления и процеси в образователната дейност и в професионалното равнище и квалификацията на академичния състав.

В ПУ има създадена, официално приета и действаща **Система за осигуряване и оценка на качеството (СООК)**. Тя е обновена през 2017 година, а нейното функциониране е регламентирано в **Правилник за устройството и дейността на ПУ**. СООК е обект на непрекъснато усъвършенстване, като в този процес участват вътрешни и външни заинтересовани страни (студенти, докторанти, преподаватели, служители, ръководство, партньори, потребители). Функциите и структурите на системата се синхронизират с общоприетите за Европейския съюз стандарти за устойчивост на системата и се уреждат с отделен правилник. Управлението на качеството в ПУ е обвързано с механизми за контрол и процедури в една обща система. Създадена е и се поддържа много добра субординация между документите, специфични за факултетите и филиалите и тези, които са общоинституционални за ВУ. Разработена е **автоматизираната система за оценяване и акредитация – КОМПАС**. Тя се използва от факултетите - БФ, ФТФ, ХФ, ФМИ, ПФ, ФИФ, ФФ и филиалите-Смолян и Кърджали за автоматизиране и оптимизиране на редица дейности, свързани с осигуряване на качеството. Нейната цел е поддържане на актуална информация за законовата и нормативната база на ПУ, информационно и компютърно моделиране на методики и процедури. СООК е публично оповестена на официалния сайт на ПУ и е достъпна за всички заинтересовани страни. Системата реализира своята дейност чрез

академични структури и специализирани комисии, работещи на различни нива. На факултетно ниво са създадени и функционират няколко комисии – в **БФ, ФТФ, ХФ - Комисия по качеството, Комисия по учебна дейност, Комисия по атестирането, Комисия по акредитация.** В ПФ и ФИФ функционират ефективни структури, регламентирани процеси и процедури по прилагане на вътрешната система по качеството: **Комисията по управление на качеството на образователния продукт в ПФ, Комисия за управление и контрол на качеството на образователния процес във ФИФ, Системата за осигуряване и оценка на качеството на ПФ, Системата за осигуряване и оценка на качеството на ФИФ.** ФМИ, ХФ и БФ са конкретизирали системата за осигуряване на качеството в **Регламент за прилагане на Системата за качество,** който отчита спецификите на Факултетите. Публичността на целите е видна от присъствието и актуализацията им на специализираните сайтове на Университета. Дейностите по мониторинг и управление на качеството се изпълняват от **Университетска комисия по оценяване и акредитация,** която координира своята работа с други комисии и с колективните органи на управление на Университета. Всички те работят в съответствие със специфичните си функции и осигуряват прозрачност на дейността си чрез публикуване на резултатите в публичното пространство. В състава им са включени представители на всички катедри и на студентите. Филологическият факултет /ФФ/ има разработена **Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението.** Тя е основа на стратегическото управление на ФФ за осигуряване, поддържане и развитие на качеството на образованието. Факултетът е утвърден като средище на национални, културни и научни традиции, като отворен европейски център и споделя мнението на **Пражката мрежа на деканите на хуманитарни факултети.** Работата и в двата филиала на ПУ-Смолян и Кърджали, обслужващи обучението на специалности в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... се основава на общоуниверситетски **правила и процедури: Стандартизиране на учебна документация, Учебни процедури и др.**

На университетско ниво функционира **Университетска комисия по оценяване и акредитацията** (УКОА), с председател зам.-ректорът по качеството и акредитацията, която извършва периодични одити на факултети, филиали и други звена по проверка на изпълнението на критериите, приети от НАОА, и наличието на изискваната в **СООК** документация. Основните функции, устройството и дейността на комисията са регламентирани чрез **Правилник за организацията и дейността на университетската комисия по оценяване и акредитация.** Обучението във всички звена на Университета се извършва в съответствие с утвърдени **методически стандарти за учебна документация.** Учебните планове и програми в ПУ следват европейския формат **ECTS label.** Академичните стандарти за учебна документация са регламентирани в **Правилник за**

учебната дейност в ПУ. Университетът разполага и с други основни документи, свързани с осигуряване на качеството: **Правилник за атестиране на академичния състав на ПУ, Правила за разработване, утвърждаване и актуализиране на учебна документация в ПУ, Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователска дейност, Правила за признаване на висше образование и периоди на обучение в чужбина, Правила за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити, Правилник за административното обслужване на студенти и докторанти** и др. Във **ФИФ** е оповестена **Факултетната комисия по качеството и образователния продукт.** Качеството на разработените учебни програми и планове се осигурява от **Правилниците на ПУ** /напр. Правилник за учебната дейност/ и функциониращите във Факултетите **станданти** за изготвяне на учебна документация (**Методични стандарти за учебен план**), университетски и **факултетни регламенти** за разработване, приемане и актуализиране на учебната документация и приетите основни характеристики на учебните планове за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за професионалното направление. Всички те са публикувани на сайта на Университета и/или на специализираните сайтове на факултетите. Във **ФФ** е създадена Комисия по акредитационни процедури и контрол на качеството на обучение и Комисия по учебна дейност и планове.

За вътрешно наблюдение и измерване на функционирането и ефикасността на СООК в ПН 1.3. регулярно се провеждат **вътрешни одити.** Те се провеждат по план-график за съответната календарна година със заповед на Ректора на ПУ, в която се посочват сроковете за реализиране на одита и проверяваните структурни звена. Докладите от проведените вътрешни одити се представят за одобрение от АС.

За периода на акредитация, съгласно заповед № Р33-777 от 23.02.2017 г. на Ректора на ПУ, е проведен вътрешен одит във всеки от факултетите, както следва: **ХФ** (през октомври 2017 г.); **БФ** (през ноември 2017); **ФТФ** (през януари 2018 г.). Основната цел на одита е да се проследи нивото на подготвеност относно процедурите за програмна акредитация на професионалните направления, по които факултетите организират обучение на студенти, в съответствие с приетата през 2016 г. нова критериална система на НАОА. Проведен е и вътрешен извънреден одит относно организацията и провеждането на дистанционната изпитна сесия в края на учебната 2019/2020г. В разглеждания период са проведени и **2 вътрешнофакултетски одита в БФ и 12 във ФТФ.** До 2019 г. вътрешните одити в **ПФ** и **ФИФ** се провеждат от специално сформирани екипи от обучени и компетентни вътрешни одитори. От 2019 г. одитите се извършват от **Университетската комисия по вътрешен одит,** в чийто състав са преподаватели от всички факултети в ПУ, които притежават сертификат за одитори по ISO:2015. **Всички планирани одити за ПФ и ФИФ са направени.** В **ПФ** вътрешните одити са проведени от *Комисията по управление на качеството на*

образователния продукт. Общо В ПФ за акредитирания период са проведени **8 одита** – 5 одита от Комисията по качество на ПФ; 3 одита на университетско ниво. Във ФИФ Комисията по акредитация, одити и рейтинг е осъществила **вътрешни одити** съобразно своя **Правилник**. Вътрешните одити във ФИФ и специалностите в ПН 1.3. са **общо 5 – 2 одита** от Университетската комисия по качество и **3 одита** от Факултетската комисия по качество. **Двата вътрешни одита** са на целия факултет през 2018 г. и 2020 г. **Трите вътрешни одита** са на Факултетската комисия по качество-2019 г.-2020 г. **Общо проведените одити в двата факултета са 13.** Вътрешният одит на ФМИ е осъществен през м. ноември 2020 г., съгласно графика. В разглеждания период на акредитация, във факултета са реализирани **два** планови одита с положителни констатации за работата и препоръки, насочени предимно към необходимостта от актуализация на съществуващи регламенти. За филиалите са проведени **четири** вътрешноуниверситетски одити (**3**-за Филиал Смолян и **1** одит – за Филиал Кърджали), за което има нужната документация. През изминалия период на акредитация ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във филиалите е преминало успешно през **един** външен одит (по процедура САНК на НАОА през 2017 г.). **Във ФФ** периодично се планират и провеждат вътрешни одити за проследяване на състоянието и развитието на качеството. През изминалите пет години са проведени всички планирани одити. Доказателство за това са: Доклад за проведен вътрешен одит на системата за качество на **ФФ**; Самооценяване и оценяване на научноизследователската и организационната дейност във **ФФ**; **Един** вътрешен одит на качеството във **ФФ** (2012-2015), Анкета за преподавателите във Филологическия факултет. **ФФ** периодично преминава през акредитационни процедури от НАОА. Мониторинг за качеството във **ФФ** се извършва чрез проучване мнението на работодатели чрез анкетни карти. Критериите за оценката на качеството във всички факултети са следните: брой оценени програми, брой променени програми, съотношение между планирани и изпълнени одити, брой проведени анкети, брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за качество, проследяване на реализацията на завършилите студенти.

Във ВУ има ясно изразена политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението. Тя е отразена в редица документи: **Стратегия за развитие на ПУ (2011г.-2020г.); Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователска дейност; Правилник за устройството и дейността на ПУ; Правилник за интелектуална собственост** и др., които са публично оповестени на официалния сайт на ПУ. В тези документи са заложени ключови цели, приоритети, задачи и мерки, свързани с организацията и реализацията на научноизследователската дейност, както и с прилагане на резултатите от нея, в контекста на националната и европейска политика. По отношение на научните изследвания и иновациите **Стратегията за развитие на ПУ** е насочена към подпомагане и интензифициране на всички дейности в това

направление с цел да се осигури „**поетапно приобщаване на ПУ към категорията на изследователските университети**“, като ясно са разписани основните задачи, свързани с реализирането на тази цел.

В съответствие с цитираните документи, в **БФ, ФТФ, ХФ, ПФ, ФИФ, ФМИ, ФФ и филиалите Смолян и Кърджали** на ПУ, връзката между научните изследвания и обучението в ПН 1.3. се реализира в различни аспекти: активно се насърчава участието на студентите и докторантите в разнообразни форми за провеждане на научни изследвания; в процеса на обучение се използват изследователски структури – лаборатории, екипи, проекти и пр., осъществява се активно сътрудничество с водещи научни и изследователски институции в страната и чужбина; провеждат се интердисциплинарни семинари; поддържа се и се подобрява учебната среда за усвояване на научни знания и професионални умения; студенти и докторанти се включват като членове на научни проекти и се насърчават научните им публикации. Научно-изследователската дейност на студенти и докторанти от **БФ, ФТФ и ХФ** се отразява както в национални и международни издания, така и в различни издания на ВУ – „Научни трудове“. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“; Journal of Physics and Technology; Ecologia Balkanica: Journal of BioScience and Biotechnology; ZooNotes и др. Съвместното участие на преподаватели и студенти в научни и научно-приложни проекти и инициативи допринася за подготовката на конкурентноспособни, висококвалифицирани, аналитично мислещи и креативни специалисти в ПН 1.3..

За акредитирания период студентите от бакалавърските и магистърски специалности в **ПФ и ФИФ** са участвали общо в 812 проекта. Студентите са участвали в 28 научноизследователски дейности, 99 художественотворчески и 328 спортни – общо 455. **Във ФМИ** е създаден **Регламент** за научно-изследователска дейност и работата по него е гарантирана от Факултетната комисия по наука. Във **ФФ** са проведени 10 обучения и семинари за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес в професионалното направление. През 2014 г. с финансовата подкрепа на проект BG051PO001-4.3.04-0064 „Пловдивски електронен университет (ПеУ): национален еталон за провеждане на качествено е-обучение в системата на висшето образование“ в ПУ са проведени редица обучения и семинари за повишаване на квалификацията на преподавателския състав. За обучение на потребителите за работа с интегрираната система **СИРИУС** са проведени **седем** семинара в Пловдив. Във **Филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали** се провежда политика на интеграция на научните изследвания и образователния процес. Резултатите от научните изследвания се материализират в лекционни и семинарни занятия със студентите. В рамките на акредитационния период (2014–2019 г.) са резултатите от **12** съвместни научноизследователски разработки на преподаватели със студенти от ПН 1.2. Педагогика и ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във **Филиала** са намерили приложение в образователния процес в дисциплини

като „Методика на обучението по история”, „Методика на обучението по литература”, „Методика на обучението по английски език”, „Педагогика”, „Психология”, „Педагогическа диагностика” и др. Във **Филиал – Смолян** резултатите от актуални научни изследвания в областта на педагогическите науки се имплементират в преподаваното учебно съдържание, учебниците и учебните помагала, с които се осигурява обучението. Научните постижения се вземат предвид при актуализирането на вече съществуваща учебна документация и при въвеждането на нови учебни планове и програми.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

На институционално ниво в ПУ е изградена организация за управление и контрол на качеството на процеса на обучение и свързаната с него преподавателска дейност чрез **СООК**. Тази организация се отнася и включително за ПН 1.3 и към нея се придържат всички факултети – **БФ, ФТФ, ХФ, ФМИ, ПФ, ФИФ, ФФ, филиалите-Смолян и Кърджали**. Документите, които регламентират тази дейност, са публично оповестени и общодостъпни, приети са на АС и са общовалидни за университета. На университетско равнище работи **УКОА**, която формира становища за политиката на Университета както за качеството на обучение, така и за качеството на академичния състав, координира своите действия с други комисии и периодично извършва вътрешни одити. Тя включва представители от всички факултети и филиали, сертифициран одитор и представител на студентската общност. **УКОА** осъществява дейността си според предварително утвърдени годишни планове и изготвя годишни отчети за дейността си, включително за планирани и проведени вътрешни одити.

На факултетно ниво се работи системно в посока на осигуряване, поддържане, развиване и оценяване на качеството на обучение и на образователния продукт чрез **ФС, Деканското ръководство, ФКК** и катедрените съвети (КС). Дейността им се подпомага и от **Комисията по атестиране, Комисията по акредитация, Комисията по учебни дейности, Етичната комисия**, които имат строго регламентирани отговорности.

През всяка учебна година се провеждат анкетни проучвания по отношение на качеството на обучение. Текущо през цялата година се провеждат процедури по атестиране на преподавателите и служителите. Периодично се проучва необходимостта от промяна на учебните планове и програми, мнението на работодатели и потребители на научни продукти, събират се данни за Алумни. За осигуряване на качеството на учебния процес, включително в ПН 1.3., се организират **обучения и семинари** за обмен на опит. През отчетния период са проведени в **БФ – две** обучения с цел запознаване на преподавателите с новата критериална система на НАОА; **едно** обучение за разяснение на правилата за работа с обновената Университетска система за оценяване и акредитация – **КОМПАС**; **едно** обучение за работа с платформата „Пловдивски електронен университет“; във **ФТФ –** проведени са **два** семинара за обсъждане качеството на обучението и

осигуряването му във факултета. Работни колективи са провели срещи и обсъждания на учебни планове и програми за обучението в ПН 1.3; в ХФ – проведени са общи семинари, касаещи проблемите на дистанционното обучение; обучение за електронните бази данни с научна информация ScienceDirect и SCOPUS; обучение за откриване на знания и оценка на научните изследвания със Scopus, ScienceDirect и Mendeley. През 2017 г. е организирано и обучение относно новите критерии за следакредитационно наблюдение и контрол върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав на висшите училища. Също през 2017 г. в ХФ е проведена дискуссионна среща–анализ на кандидат-студентската кампания и перспективите пред ХФ, съвместно с Ректорското ръководство. С цел повишаване на качеството в ПФ и ФИФ са проведени семинари и специализирани обучения, научни форуми, в които са ангажирани преподавателски и административен състав: Ръководство за работа с Компас; Изработване на индивидуално портфолио за лекционни курсове; Обучение на преподавателски и преподавателски състав за работа в платформата Liferay; Мултимедийни елементи в е-курсове; Проектиране и разработване на е-курсове в дистанционни форми за обучение; Повишаване на качеството и ефективността на административните услуги за студентите от Педагогическия факултет чрез система за електронно административно обслужване; Повишаване на качеството на административното обслужване. Семинари и обучения са проведени и по проекти.

Преподавателите във ФИФ са участвали в обучения, както следва: 2014 – 7, 2015 – 12, 2016 – 3, 2017 – 7, 2018 – 3, 2019 – 3, 2020 – 14. Общо – в повече от 49 обучения. В ПФ са проведени 36 обучителни уебинари. **Общо за двата факултета са проведени повече от 85 обучения.** Преподавателите от ПФ имат 192 участия в различни програми за квалификация, а преподавателите от ФИФ – в 29. **Общото участие в квалификационни програми е 221. Общият брой участия на преподаватели в проекти в ПФ е 212, а на преподавателите във ФИФ – 274, това прави общо – 486 участия.**

ФМИ участва по проект (BG051PO001-3.1.07-0009; №Д01-3609/19.02.2013 г. „Повишаване на качеството на обучение по информатика и ИКТ във ФМИ при ПУ чрез създаване и прилагане на устойчив модел за актуализация на учебните планове и програми, съобразно стратегията на ЕС за растеж „Европа 2020“ и изискванията на трудовия пазар“, чрез който се изпълняват основните критерии за качество. По проблемите на управлението на качеството периодично се провеждат и специализирани обучения. В тях са ангажирани не само експерти в управлението на качеството на университетско и факултетно равнище, но и целият академичен състав и административен персонал. Във ФФ са проведени 10 обучения и семинари за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес в професионалното направление.

Във филиалите за акредитационния период са проведени 14

вътрешнофилиални обучения във връзка с прилагане „Системата за качество на ПУ”, за подготовка на документация за САНК и новата програмна акредитация на професионалното направление (10 обучения във **Филиал–Смолян** и 4 обучения във **Филиал–Кърджали**).

На официалния сайт на ПУ е публикуван **Етичен кодекс** – приет на Академичен съвет през 2010 г. и актуализиран 2016 г. Той определя принципите, етичните ценности и правилата, на които трябва да се основават взаимоотношенията между ръководството, преподавателите, служителите и студентите. Регламентирани са също етични правила при публикуване, оценка и рецензиране на научни публикации; съавторство при научна дейност; научно ръководство и менторство; научни дискусии; взаимоотношения между изследователите и др. За спазването на Етичния кодекс в ПУ е създадена **Комисия по етика и академично единство** (КЕАЕ). Аналогични структурни звена са изградени към факултетите и филиалите. Функциите, устройството и дейността на КЕАЕ в ПУ, както и на аналогичните Комисии към факултетите и филиалите, се определят от **Правилника за организацията и дейността на комисия по етика и академично единство**. В ПУ „**Паисий Хилендарски**“ има учредена позиция **академичен омбудсман**, който разрешава конфликти и осигурява поверителна и неформална подкрепа на студентите и преподавателите. В качеството си на посредник омбудсманът се застъпва за справедливо разрешаване на споровете и отстоява правата на членовете на академичната общност.

Правилата и процедурите за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство са обект на разглеждане в **Правилника за устройството и дейността на ПУ** и **Правилника за развитието на академичния състав** на ПУ. Студентите, разработили дипломни работи, и докторантите попълват декларация за авторство по утвърден образец. Научните ръководители проследяват за коректно използване и позоваване на информационни източници. ПУ разполага с лиценз за използване на **система за откриване на плагиатство**. Подписан е договор с фирма Plagiat.pl Spzoo., позволяващ студентски дипломни работи, докторски тезиси и научни публикации да бъдат проверявани за сходство с други научни разработки онлайн, през сайта <https://plagiat.pl/> или чрез платформата Moodle. Използва се и лицензиран софтуер StrikePlagiarism. В **БФ, ФТФ, ХФ, ФМИ, ПФ, ФИФ, ФФ** и **филиалите-Смолян и Кърджали** е разработен и се прилага **Регламент за реакция при нечестни прояви на студенти, преподаватели и служители**. Работата на всички факултети е подчинена на правилата от Етичния кодекс и на вътрешнофакултетските правила. Във **ФФ** има и отделен сайт за оповестяването им slovo.uni-plovdiv.net. Съставът на етичната комисия за всеки факултет е публично оповестен на факултетските сайтове. Ясно са огласени мерките и санкциите при неспазване на етичните правила.

Няма случаи на дискриминационни прояви и плагиатство. В **БФ** са

регистрирани 2 случая на преписване по време на семестриален изпит и 2 случая на преписване по време на държавен изпит, за които са взети съответните санкциониращи мерки.

През изминалия период **не са констатирани** изпитни измами и плагиатство за специалностите от професионалното направление.

За акредитационния период 2014–2019 г. във факултетите и филиалните и университетската комисия по академична етика на ПУ **не са постъпвали сигнали за нередности и жалби**, в т.ч. и за дискриминация както от преподаватели, така и от студенти, обучаващи се в ПН 1.3. Педагогика на обучението по...

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Учебната документация за обучение на студентите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в ПУ се разработва по утвърдени стандарти, публикувани във вътрешната информационна система на Университета. Учебната документация за всяка бакалавърска специалност и магистърска програма включва квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми. В съответствие с утвърдения в Университета стандарт, квалификационните характеристики представят: образователните цели на специалността; знанията и уменията, необходими за успешна професионална дейност; професионалните компетентности и области на професионална реализация; придобитата квалификация в съответствие с националната квалификационна рамка за висше образование. За всяка от бакалавърските специалности и магистърски програми от ПН 1.3 в ПУ е разработена квалификационна характеристика, която съдържа всички задължителни реквизити и отговаря на университетския стандарт. *Изключение прави ФТФ, в който някои от квалификационните характеристики не съдържат всички задължителни реквизити на този стандарт.*

Учебният план и учебните програми на бакалавърските специалности и магистърските програми в ПУ са изготвени в съответствие с квалификационната характеристика и изискванията за фундаментална общотеоретична и професионална компетентност. Учебните програми са изработени по общоуниверситетски модел, който съдържа следните реквизити: наименование, тип и равнище на курса; година и семестър на обучение; брой ECTS кредити; име на лектора; начин на преподаване; учебни резултати (компетенции); предварителни изисквания (знания и умения от предходното обучение); препоръчани избираеми програмни компоненти; съдържание на курса (включващо подробна програма на лекционния материал, семинарите или лабораторните упражнения, форми на текущ

контрол и самостоятелна подготовка на студентите); библиография; техническо осигуряване на обучението; планирани учебни дейности и методи на преподаване; методи и критерии за оценяване.

В някои учебни планове в ХФ липсва списък на избираемите и факултативните дисциплини (например в учебния план на специалност „Химия и английски език“). В някои програми на учебни курсове във ФТФ е представен списък на темите, които следва да бъдат изучени, но не е посочен броят на часовете, предвидени за тяхното изучаване. В част от учебните програми литературата не е актуализирана, много малко са източниците след 2011г.

При изготвянето на учебната документация на ПН 1.3. се отчита мнението на потребителите, като се използват различни форми на взаимодействие - анкетни проучвания; дискусии в рамките на семинари; работни срещи с представители на бизнеса, с ръководители на образователни институции (директори на училища, експерти в РУО и др.), с представители на неправителствени организации. Във филиалите в Смолян и Кърджали се реализират различни дейности с потребители на кадри чрез: участие на преподаватели като експерти в съвместни програми и проекти; участие на преподаватели като обучители в проекти за квалификация на учители и ръководни кадри в образователните институции по ОПРЧР, както и в квалификационните програми в различни училища.

В бакалавърските специалности в БФ, ХФ, ФТФ, ФМИ, ФФ, ФИФ, ПФ, редовна форма на обучение (РФО), относителният дял на практическото обучение варира между 6,1% (ФФ), 9-13% (ФТФ), 11,7-12,2 (БФ), 9,6-13 % (ФТФ), 12% (ХФ), 20,28% (ФИФ), 23,76 (ФМИ) и 43-49,44 (ПФ). В него са включени часовете за хоспитиране, практикуми в реална работна среда, текуща и стажантска педагогическа практика (ТПП и СПП). Голямата разлика в числовите данни по отношение на практическото обучение се дължи на различното им отчитане – в някои факултети освен реалните часове, свързани с практическото обучение на студентите по хоспитиране, ТПП и СПП, са включени и часовете за практически упражнения (ПФ).

Относителният дял на практическото обучение в ОКС „магистър“ варира в много широки граници – от 0% (двусеместриалната магистърска програма „Съвременни тенденции в обучението по български език (5-12 клас“ - РФО) до 72,5 % (ФФ), 11-24% (ХФ), 14,8-27 % (ФТФ), 20,14 (ФМИ), 20,61 % (ФИФ), 24% (БФ) 29,03-49,3 (ПФ). В практическото обучение по тези магистърски програми са включени часове за хоспитиране, ТПП и СПП, а в ПФ – и часовете за практически упражнения. *В бакалавърските специалности и магистърските програми във факултетите на ПУ, даващи квалификация „учител“ (с изключение на магистърска програма „Съвременни тенденции в обучението по български език (5-12 клас“), часовете за хоспитиране, ТПП и СПП съответстват на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, а в някои учебни планове хорариумът за хоспитиране и ТПП даже е завишен, което гарантира добрата*

професионална подготовка на студентите.

Оценката на резултатите от процеса на обучение по отделните дисциплини от учебните планове и присъждането на кредити в бакалавърските специалности и в магистърските програми от ПН 1.3. се осъществява в съответствие с Правилника за учебна дейност на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Според стандарта на ВУ за учебна програма, тя съдържа информация за формите и методите на проверка и оценка по учебната дисциплина. Основните форми и методи на контрол и оценка, отразени в учебните програми, са текуща оценка, изпит – писмен или устен, практически изпити, изпитни уроци, писмени разработки (курсови работи, реферати, проекти), презентации по зададени проблеми и др. Студентите завършват обучението си с държавен изпит – практико-приложен държавен изпит и писмен държавен изпит или защита на дипломна работа по съответната специалност. В ПУ са приети основни изисквания и критерии за разработване, защита и оценяване на дипломни работи от студенти за ОКС „бакалавър“ и „магистър“, заложи в Правилника за учебна дейност на ПУ. Наред с общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи (ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“), към отделните факултети има разработени допълнителни правила и регламенти: Правила на БФ за държавни изпити, Изисквания на ФТФ към дипломантите, съдържанието, оформлението и представянето на дипломната работа, Регламент за разработване и защита на дипломна работа в ХФ, Основни изисквания и критерии за разработване, защита и оценяване на дипломни работи от студенти от ПФ, Процедура за подготовка и защита на дипломна работа във ФИФ и др.

Учебните планове в ПН 1.3. в ПУ са сравнени с учебните планове на сходни програми в български и чуждестранни университети. Открита е съвместимост на учебната документация на всички специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.3. със сродни специалности в други ВУ в България – СУ „Св. Климент Охридски“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, ШУ „Епископ Константин Преславски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, НСА „Васил Левски“, както и в чуждестранни университети от европейското образователно пространство и извън него. *В докладите-самооценка на БФ, ФТФ и ХФ липсва сравнителен анализ с аналогични програми в чужбина, а в доклада на ФТФ – и с аналогични програми в страната.* Познаването на конкурентната среда и базирането на обучението върху основата на европейската система за натрупване и трансфер на кредити е добра предпоставка за мобилност на студентите в професионалното направление както на национално, така и на международно ниво.

В ПУ съществува процедура за разработване, наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебни планове и програми за обучение. Тя е в съответствие с изискванията на националната и институционалната нормативна уредба – ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане,

Правилник за учебната дейност в ПУ „Паисий Хилендарски“, Правилник за организацията и дейността на комисията по учебната дейност на ПУ и Правила за разработване, утвърждаване и актуализиране на учебна документация в ПУ. Учебните дисциплини са осигурени с учебни програми. Учебните планове и програми се актуализират в резултат от обновяването на националното законодателство и на вътрешната нормативна уредба; по препоръки, дадени с решения по процедури за програмна акредитация и САНК; при възникнала необходимост в резултат на проучване на удовлетвореността на студентите от процеса на обучение; по предложения на преподаватели, студенти, потребители на кадри и др. През акредитационния период всички учебни планове и програми за специалностите в ПН 1.3. са актуализирани в съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета през 2016 г. В някои факултети – БФ, ХФ, ФТФ и във Филиал „Любен Каравелов, Кърджали са правени и други актуализации на учебните планове. През учебната 2018/2019 г. в ХФ с активното съдействие на ФФ е създадена нова бакалавърска специалност „Химия и английски език“ като алтернативен вариант на специалността „Химия и физика“. Само в някои от докладите-самооценка е направена детайлна обосновка за необходимостта и конкурентноспособността на всяка специалност, по която се осъществява обучение в съответния факултет – ПФ, ФМИ. В други се отбелязва, че качествено и количествено доказване на необходимостта от всяка бакалавърска и магистърска програма в съответствие с пазара на труда се прави за новосъздаваните програми. Такава обосновка има за новата бакалавърска специалност „Химия и английски език“, открита в ХФ.

При създаването, реализирането и обновяването на образователния процес факултетите, реализиращи обучение на студенти в ПН 1.3, целенасочено търсят мнението на студенти и на работодатели. Учебните програми се съгласуват с потенциални потребители на кадри. В някои факултети има информация за точния брой потребители на кадри, които са участвали в разработването на програмите или в анкетни проучвания относно качеството на обучението и професионалната подготовка на студентите от професионалното направление: ПФ – 8, ФФ – 37, БФ – 16, ФТФ – 1, Филиал Смолян - 11. Някои структурни звена са представили точна информация относно броя на анкетирания студенти, взели участие в обсъждането и актуализирането на учебната документация за периода 2014–2018 г.: ФМИ – 75, Филиал Смолян – 114. *Другите звена не са дали информация относно точния брой на студенти и потребители на кадри, които участват в изготвянето и актуализирането на учебната документация.* През акредитационния период са актуализирани много учебни програми. Точният им брой за съответните звена е: ПФ – 8, ФФ – 24, ФМИ – 66, ХФ – 71 програми за обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ и 94 учебни програми по нови дисциплини и актуализирани курсове за магистърската програма.

Съществува процедура за определяне, в съответствие с националните и институционалните нормативни изисквания, на: структурата на учебните планове в отделните професионални направления; наименованията и съдържанието на учебните дисциплини – задължителни, избираеми и факултативни, включени в учебния план; общия брой кредити и разпределението им в учебните планове за задължителните и избираемите дисциплини, необходими за успешно дипломиране; съотношението между часовете, предвидени за лекции и упражнения (семинарни, практически и др.); регламентите за провеждане на производствените стажове и учебните практики за съответните ОКС; структурата на академичната година по семестри, седмици и часове.

В учебните планове за всички бакалавърски специалности и магистърски програми в ПУ присъждането на кредити (ECTS) е съобразно приетата процедура за условията и реда за прилагане на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити. Броят кредити за придобиване на ОКС „бакалавър“ е не по-малък от 240, като 10 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. Броят кредити за придобиване на ОКС „магистър“ след придобита ОКС „бакалавър“ или „магистър“ е не по-малък от 60, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. Броят кредити за придобиване на ОКС „магистър“ след придобита ОКС „професионален бакалавър“ е не по-малък от 120, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. *В учебния план на специалност „Математика и информатика“ не се покриват изискванията на НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ - както като дисциплини, така и като хорариум.*

Относителният дял на задължителните дисциплини в учебните планове на ОКС „бакалавър“ в ПН 1.3 в различните факултети на ПУ варира в границите от 79,08% - (средно за бакалавърските програми) в ПФ до 91,67% - във ФИФ (специалност „География, технологии и предприемачество“). Останалите проценти до 100 се разпределят между избираемите и факултативните дисциплини. *В някои учебни планове факултативни дисциплини не са посочени* (специалностите „Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт“ и „Математика, информатика и информационни технологии“ във Филиал - Смолян). Това не съответства на чл. 6 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, според който „теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини“. В ОКС „магистър“ задължителните дисциплини заемат относителен дял между 68,75% (в едната магистърска програма) във ФТФ и 83,36% (средно за магистърските програми) във ФМИ. Останалите проценти до 100 са за избираемите и факултативните дисциплини. *Във ФМИ има 4 магистърски програми без факултативни дисциплини* („Обучение по информатика и информационни технологии в училище“ РФО, 1 г.; „Обучение

по математика в училище“ РФО, 1 г.; „Обучение по информационни технологии в началното училище“, ЗФО, 1 г. и „Обучение по информационни технологии в прогимназията“ ЗФО, 1 г.), *във ФТФ – 1* („Педагогика на обучението по физика“ – за специалисти от ПН 1.3., РФО и ЗФО).

Съотношението между лекции и упражнения (семинари и практически) в ОКС „бакалавър“ в различните факултети и филиали е различно и варира от 31,5%/68,5% - в ХФ до 70,7%/29,3% - спец. „БЕИ“ в двата филиала на ПУ. В ОКС „магистър“ лекционните занятия заемат съответно от 36,4% - във ФФ до 63,95% - във ФИФ.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Учебната документация – квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми и правила, свързани с процеса на обучение и оценяване постиженията на студентите във всеки един от факултетите, предлага обучение и квалификации съответстващи на професионалната квалификация на бъдещия педагогически специалист.

В съответствие с решение на АС на ПУ „Паисий Хилендарски“ (Протокол № 9/19.12.2011 г.), явяващ се основа за стандартизиране на учебната документация (учебни планове и учебни програми), в Университета се приема европейският формат ECTS label. Стандартизирането на учебните планове и учебните програми е предпоставка за получаването на т. нар. ECTS label от по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Важен акцент при подготовката на специалисти в ПН 1.3 Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски“ е организацията и реализацията на процеса на практическото обучение. Всички факултети, включени в процедурата по акредитация са отделили съществено място и значение за практическото обучение на студентите. Това е отразено в учебната документация и реализираните договорни отношения с избраните бази за практическа работа на студентите. Като пример могат да бъдат посочени всички факултети, които независимо от трудности от обективен и субективен характер са положили усилия да осигурят необходимата база за практическо обучение на студентите.

През периода на акредитация ФМИ е сключил 9 договора с базови училища в Пловдив, както следва: ОУ „Княз Александър I“; ЕГ „Иван Вазов“; ЕГ „Пловдив“; СУ „Паисий Хилендарски“; СУ „Пейо Кр. Яворов“; НТГ – Национална търговска гимназия; МГ „Акад. К Попов“; СУ „Св. Софроний Врачански“; ОУ „Райна Княгиня“. За практическото обучение на *студентите от ПФ и ФИФ* са сключени **52 договори с педагогически организации (училища и детски градини), 23** със социални и здравни организации, **11** с бизнес организации, **3** с държавни агенции и **9** с неправителствени организации.

ФФ има сключени **30 договора** за провеждане на учебни практики и практически стажове в образователни, държавни, общински и културни институции с цел качествено обучение, ориентирано към студентите. Освен посочените класически форми на текуща и преддипломна практика, допълнителни възможности за стимулиране на творческата активност с практически занимания са летните езикови училища, научно-практически и методически семинари, студентски олимпиади и фестивали (в това число и международни), различни видове творчески конкурси за превод, есе, мултимедийна презентация и др. Договори за практическо обучение на студентите от професионалното направление са сключени и в **БФ, ФТФ и ХФ**, като за периода на акредитацията (2014 – 2019 г.) освен действащите два рамкови договора между **ПУ, Община Пловдив и РИО на МОН, Пловдив (2017 г.)** и **ПУиРИО на МОН, Пловдив – (2016 г.)**, за организиране на съвместни дейности и обучение на студенти от **БФ, ФТФ и ХФ** на **ПУ** са сключени допълнителни **17** договора между факултетите и различни образователни институции: ЦПО към „Знание и реализация“, ЕООД, гр. Пловдив; Фирма „Сашив“ ООД, гр. Пловдив; Национален природонаучен музей, Пловдив; Център за професионално обучение, Пловдив; Екология и ООС, Пловдив. Има сключен и международен договор между **ПУ** и **OregonStateUniversity, UnitedStates**, за обмен на преподаватели и студенти по академични и научно изследователски проекти.

В **ПУ, Филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали** е създадена много добра организация за включване на студентите в практически занимания, които стимулират творческата им активност. Доказателство за това е създаденият с решение на Академичния съвет на **ПУ „Паисий Хилендарски“** и функциониращ **Детски езиков център „Дино“**, информация за който е достъпна на специализирания сайт на център „Дино“. В центъра студенти и преподаватели съвместно участват в практически занимания по музика, приложни изкуства и чуждоезиково обучение на деца от гр. Кърджали.

Всички факултети, включени в акредитационната процедура, са осигурили обратна връзка относно качеството на практическото обучение, като тази обратна връзка се реализира както със студентите, така и с конкретната базова институция, нейния ръководител или различни потребители на кадри. Изработени са конкретни документи, които студентите попълват или целогодишно или епизодично във връзка с провеждане на конкретна процедура. Такива документи са: студентско портфолио, бланка за самооценка, оценъчна карта за обратна връзка, атестационен лист и др. Документация свързана с проучване от такъв характер е предоставена на членовете на ЕГ при посещението. Прави впечатление, че практическата подготовка в различните факултети варира в широки граници. Независимо, че е налице стремеж за оптимално прилагане на Наредба 15, все още часовете за практика и хоспитиране, по мнения на студенти, наставници и потребители на кадри са недостатъчни.

При посещението на експертните групи е установено, че във връзка с

възможностите за обективна оценка както на теоретичната, така и на практическата подготовка в изпитните комисии за държавните изпити са включени представители от практиката.

От предложената информация на експертните групи правят впечатление анализите, които се осъществяват в съответните факултети на база проучване мнението на студентите относно интересът им към конкретната специалност, мотивацията им за учене и желанието за реализация в конкретно избраната професия. Резултатите от тези анализи се съпоставят с разработената учебна документация, дейностите, които се разгръщат във факултета, свързани с подготовката на студентите и практическата подготовка, анализирана чрез потребителското мнение.

Студентското мнение се проучва ежегодно. Това е много добра възможност преподавателите в ПН да предприемат бързи и адекватни решения за подобряване процесите на теоретична и практическа подготовка.

Удовлетвореност от качеството на подготовка, от знанията по съответната специалност и от овладените професионални компетенции и практически умения се проучва периодично. Факултетските Комисии по качество, създадени като част от Системата за оценяване и контрол на качеството в ПУ периодично организират и провеждат анкети относно качеството на учебния процес чрез 5 типа стандартизирани анкети, които са актуализирани през 2020 г.

Констатациите на ЕГ са, че в различните факултети обект на акредитационната процедура са осъществени анкетни проучвания сред кандидат-студенти, студенти от различните ОКС, както и сред завършилите съответната ОКС. Така напр. в БФ са анкетирани над 200 студенти, във ФМИ за периода 2017/2018 г. за качеството на учебните дисциплини са анкетирани 76 студенти.

ЕГ констатира, че всички факултети анализират резултатите от изминала кандидат – студентска кампания в контекста на ефективността на политиките, които се реализират и мерките, които престоят да се приемат с цел провокиране интереса на бъдещите студенти към специалностите, по които се осъществява обучение в ПН. Трябва да се отбележи също така, че степента на заинтересованост на студентите към отделните специалности се проучва и на нива – катедра. За степента на мотивация на студентите и тяхната удовлетвореност от качеството на процеса на обучение могат да се направят изводи и от броя на постъпилите за обучение студенти в ПН по съответната специалност, посочили първо желание. За това може да се съди и по броя на успешно завършилите и постъпили на работа по съответната специалност. В докладите на ЕГ се посочва, че за акредитирания период в различните факултети, обучаващи студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски, се наблюдава различна динамика. В този план могат да се посочат следните примери:

Представените данни за приема на студенти през периода на акредитация разкриват, че по първо желание в ПФ са приети

приблизително две трети от студентите в ОКС „бакалавър“ в специалностите **„Педагогика на обучението по изобразително изкуство“** - 2014-2015 (73.33 %); 2015-2016 (64.70 %); 2016-2017, (31.33 %); 2017-2018 (50%), 2018-2019 (33.33%); 2019-2020 (51,57%); **„Педагогика на обучението по физическо възпитание – з.о.“** 2014-2015 (61.74 %); 2015-2016 (45.18 %); 2016-2017 (31.33 %); 2017-2018 (68.14 %); 2018-2019 (61.68 %); 2019-2020 (64.18 %); **Педагогика на обучението по музика“** 2014-2015 (73.33%); 2015-2016 (64.70 %); 2016-2017 (31.33 %); 2017-2018 (50%); 2018-2019 (33.33 %); 2019-2020 (51,48 %).

За периода на акредитацията 2014-2019 г. в **БФ, ФТФ и ХФ** също се наблюдава повишаване на интереса към специалностите в ПН 1.3, Педагогика на обучението по...В системата за онлайн кандидатстване в ПУ „Паисий Хилендарски“, данните за тези факултети посочени от ЕГ, показват следното: в бакалавърските програми, редовно и задочно обучение: **2014/2015** – изпълнение **90,1%**; **2015/2016** – изпълнение **79,15%**; **2016/2017** – изпълнение **53,55%**; **2017/2018** – изпълнение **88,54%**; **2018/2019** – изпълнение **111,27%**.

В ПН 1.3 Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски“ е изградена и публично оповестена е система за провеждане на изпитните процедури за всички специалности и магистърски програми. Процедурата по защитите на дипломните работи е съобразена с общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защити на дипломни работи (ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“).

Задължителен реквизит на всяка учебна програма е конкретизирането на критериите и методите за проверка и оценка постиженията на обучаваните, както и критериите за поставяне на цифрова оценка.

Във **ФТФ, ПФ, ФИФ, ФМИ, БФ, ФФ, ХФ, както и във Филиалите** в Смолян и Кърджали, основни форми за проверка и оценка на знанията на студентите е *писмена работа* върху обявен изпитен конспект; *тест*, включващ отворени или затворени въпроси; *решение на проблемни задачи*. При част от дисциплините в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, обучението се води чрез Пловдивския електронен университет (ПеУ) <https://pdu.uni-plovdiv.bg/>. През семестъра студентите изпълняват задания и разработват проекти. В края на семестъра оценката на всеки студент се аргументира и те имат достъп за проверка. За приключване на обучението, освен държавен изпит се прилага и възможност за защита на дипломна работа. Разработени са *Правила и изисквания за изготвяне на дипломна работа*, постоянно достъпни в страницата на факултета.

През отчетния период се отчита много добре организирана комуникация между преподаватели и студенти във Филиал – Смолян и Филиал „Л. Каравелов“ – Кърджали. Тюторите (координатори на отделните специалности) поддържат комуникацията между студенти, преподаватели, ръководители на катедри и деканско ръководство по всички въпроси, свързани с формите за проверка и оценка

Във всички факултети и във филиалите в Кърджали и Смолян, обект на

акредитационната процедура, обучаващи студенти в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е осигурена публичност относно изпитните процедури и критериите за оценяване. В изпитните комисии за теоретични и държавни практически изпити са включени представители на базовите училища. Тази съвместна дейност е продължение от съвместната дейност на факултетите в контекста на практическото обучение.

Създадената система за разглеждане на жалби на преподаватели и студенти в ПУ „Паисий Хилендарски“ включва и Правилник за подаване и разглеждане на жалби от студенти/докторанти, разработен е Етичен кодекс на работещите в ПУ, а по факултети са избрани Етични комисии и са разписани конкретни регламенти. За периода на акредитацията в не са постъпили жалби от студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В ПУ „Паисий Хилендарски“ има утвърдени и публично представени институционални документи, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на студента, обучаван в специалности от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... Разписани са общи и специализирани правила, изисквания и процедури относно прием, образователни дейности, задължения и права на студентите, социални ресурси, дипломиране, признаване, сертифициране, кариерно развитие и пр. Всички документи са публикувани на официалния сайт на Пловдивски университет, в сайтовете на факултетите и филиалите в Кърджали и Смолян. Университетската нормативна база включва документация и система за организация и регламентиране привличането и приема на български и чуждестранни студенти. Публични са Правилник за прием на бакалаври, Правилник за прием на магистри, за правила за следдипломна квалификация и правила за придобиване на професионална квалификация „учител“. В Правилника за устройството и дейността на университета са включени условия за облекчен достъп на кандидат-студенти и обучение на студенти в неравностойно положение. От 2014 г. в ПУ се ползва софтуер за електронно въвеждане на данни за онлайн кандидатстване и обявяване на резултатите от кандидат-студентските изпити.

Пълният пакет информация, представена и на английски език, относно приема на чуждестранни студенти е наличен на сайта на Университета, като публично са оповестени: [Прием на чуждестранни студенти](#) и граждани на държави извън ЕС, [Учебни процедури](#), [Изисквания към чуждестранните кандидат-студенти](#), [Правила за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни ВУ за кандидати, продължаващи своето обучение в ПУ](#). Полезна е и информацията за дейностите на Студентските клубове и членовете на Алумни клубовете, както

и Департаментът за езикова и специализирана подготовка на чуждестранни студенти, които организира инициативи за привличане и прием на студенти от българската диаспора в чужбина. Важно в този смисъл работното сътрудничество на ФИФ с българското неделно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Атина, Гърция..

Комисиите за подготовка на кандидатстудентската кампания – на ниво университет, факултети и филиали публично са представили всички приети и утвърдени правила и изисквания по привличане и прием на кандидат-студенти. Предлага се онлайн информация и справочни материали - Справочник за кандидат-студенти, дни на отворените врати, кандидат-студентски борси и панаири, срещи на администрация, преподаватели и студенти с ученици, родители и заинтересовани страни и пр. инициативи. Предлага се информация за приема за следдипломната квалификация и продължаващото обучение, за обучение с цел придобиване на учителска правоспособност и пр.

Осигурена е и професионална подкрепа на кандидат-студентската кампания чрез PR-агенция „Megacommunication“.

Констатира се, че в дейностите, свързани с „жизнения цикъл“ на студентите обучавани ПН 1.3. Педагогика на обучението по... съществена е ролята на учебните отдели на факултетите и филиалите. Административното обслужване е на основание приетите на университетско равнище правила, процедури и срокове, регламентирани чрез Правила за организация на учебния процес през съответната учебна година и Процедури и срокове за административно обслужване на студенти, утвърдени от АС. Документите са публикувани на сайта на университета и тези на административните звена. Инспекторите от Учебен отдел водят електронно досие на всеки студент, съхраняващо информация за всички етапи от „жизнения цикъл“ на студента. Във всички факултети и филиали (с изключение на ФМИ) на Пловдивския университет функционира система за академично наставничество (тьюторство). Разработен е и специален Регламент за въвеждане на академично наставничество.

Публично оповестени на сайта на ПУ са и отговорностите на Университетската комисия по учебни дейности, Комисия по управление на качеството на образователния продукт, Комисията по международна дейност, Комисия по учебна дейност и планове, Комисията по научна работа и проекти, Комисия по акредитационни процедури и контрол на качеството на обучение, Комисията по международна дейност и пр. във връзка с етапите на обучение на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по...

Академичното признаване на придобито висше образование и периоди на обучение, вследствие на осъществена мобилност в чужбина е подробно регламентирано в приети от АС на ПУ документи. Определени са условията, реда и процедурите за признаване на периоди на обучение и практика на студента с цел продължаване на обучението му в ПУ. Разписани са функциите на университетската и факултетните комисии по признаване на

вида обучение. При признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се прилага Процедура за подаване на документи за признаване на чуждестранна диплома за висше образование с цел обучение в ПУ. АС на Пловдивския университет има и решение за признаване на специализиращи курсове, стажове, мобилности у нас и в чужбина - за програма Еразъм, сключения Сократ договор и подписаната Европейска университетска карта. Разписаните и публично оповестени документи са доказателство за тяхното последователно и прозрачно прилагане в хода на академичните дейности на студенти и преподаватели от Пловдивския университет.

[Правилника за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити в ПУ](#) е също е важен документ, свързан с академичното признаване на периоди на обучение в други университети, основан на Европейската система за трансфер на кредити (ЕСТК). Системата действа на две нива, като университетски координатори по ЕСТК са зам.-ректорът по учебната дейност и зам.-ректорът по международната дейност, а на ниво факултет действат факултетски координатор и факултетни комисии по трансфер на кредити. Разписано е пълно признание на кредити за задоволително изпълнени дейности, определени в Споразумението за обучение/практика, като те се включват в Приложението към дипломата.

На интернет страницата на Отдел за международно сътрудничество е публикувана информация за условията за осъществяване на мобилност на студентите от ПН 1.3. по програми на ЕС в областта на висшето образование „Еразъм+“. За периода на акредитация са проведени 12 общи информационни срещи, както и редица информационни срещи по факултети.

Студентите, обучавани в специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., имат възможност да реализират мобилност по сключени договори и да участват в международна дейност и вътрешно сътрудничество по преки двустранни договори на ниво университет, факултети и филиали по програма „Еразъм+“ и по други европейски програми. Процедурите по кандидатстване, селекция и признаване на академични кредити след осъществена мобилност в чужбина са ясни и публично оповестени.

ПФ и ФИФ активно участват в програмите за академичен обмен „Еразъм +“, КД 103 и SEERUS. Сключени и подновени са договори за двустранно международно сътрудничество с 53 университета от 15 държави, по които студентите и преподавателите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... могат да реализират мобилности с цел обучение или практика. За наблюдавания период са реализирани 13 мобилности по програма „Еразъм +“, КД 103. ПФ има договорни отношения с Московский государственный психолого-педагогический университет (МГППУ), в който за периода на акредитация са обучавани 8 студента. Сключено е споразумение за провеждане на стажантски практики с 5 организации в Белгия, доставчици на социални и социално-педагогически услуги за деца и лица с

интелектуални затруднения. С цел обучение в ПФ са осъществени 2 изходящи мобилности на студенти от специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“ и 8 мобилности с цел практика, 3 от които на студенти от ОКС „бакалавър“ в специалност „Педагогика на обучението по физическо възпитание и спорт“ и 5 на студентите от ОКС „магистър“ в специалност „Спорт в училище“. Не е осъществена входяща мобилност по Програма „Еразъм+“ на студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... през наблюдавания период.

За периода на акредитация във ФИФ, студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... не са осъществени входящи и изходящи студентски мобилности по Програма „Еразъм+“ поради това че, специалностите са нови. Реализирани са краткосрочни входящи мобилности по договори за двустранно сътрудничество.

БФ има сключени 7 двустранни споразумения с чуждестранни университети по програмата Еразъм+, а ХФ - 14 договора с 8 чуждестранни университета (2013-2017 г.) в рамките на същата програма. В двата факултета са създадени условия за изходяща и входяща мобилност на студенти и преподаватели от ПН 1.3. Педагогика на обучението по. Има факултетни Еразъм координатори. Независимо от осъществените инициативи, за периода на акредитация студенти от ПН от БФ и ХФ не са участвали в обучение в други ВУ извън страната. Причините са свързани с недоброто владение на английски език от обучаваните студенти, както и проблеми, свързани с признаване на кредити, поради различие в учебните програми. За отчетния период във ФТФ няма обучение на бакалаври в ПН 1.3., поради което няма мобилност по Еразъм+.

Студенти от ФМИ, ПН 1.3., имат възможност да реализират мобилност по 17 сключени договори и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет. За периода на акредитация няма студенти от ФМИ, ПН 1.3. реализирали входяща и изходяща мобилност с цел обучение и практика по програма Еразъм+ и по договори за двустранно сътрудничество.

Студентите от ПН 1.3 Педагогика на обучението по... във Филологически факултет имат възможност да реализират мобилност по над 90 сключени договора и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет. През периода на акредитация 83 студенти са реализирали входяща мобилност с цел обучение: 69 по програма Еразъм+ и 14 по 24 договора за двустранно сътрудничество. В същия период 54 студенти от ПН 1.3 Педагогика на обучението по... са реализирали изходяща мобилност с цел обучение и 14 студенти изходяща мобилност с цел практика по програма Еразъм+.

За периода на акредитация Филиал – Смолян е актуализирал и подновил 6 договора за студентска и преподавателска мобилност по програмата Еразъм+ с чуждестранни университети. В тях студентите от професионалното направление имат възможност за обучение в рамките на

три последователни семестъра. Осъществени са и 4 изходящи и 8 входящи мобилности на студенти от ПН 1.3. В периода на акредитация общият брой изходящи мобилности за преподаватели по програма „Еразъм+“ от Филиал Смолян е 18. От тях 13 с цел преподаване и 5 с цел обучение.

За периода 2014 – 2019 г. ръководството на Филиал-Кърджали е сключило договори за студентска мобилност по програмата Еразъм+, с Тракийския университет – Одрин, Република Турция, където са осъществени 2 студентски мобилности и с Тракийския Демокритов университет – Комотини, Гърция. В периода на акредитация 7 преподаватели са осъществили изходящи мобилности с цел преподаване по програма „Еразъм“. Общият брой реализирани посещения за акредитирания период за ПН 1.3. в двата филиала по двустранното сътрудничество е 24 в 4 държави.

Сред приоритетите на Пловдивски университет е осигуряване на условия за участие на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в проектна и научно изследователска дейност. Утвърден е [Правилник за устройството и дейността на поделение НПД](#) в които са разписани правилата и изискванията за участие на студентите в научно-изследователската дейност. Повече от 8 години се обявяват специални конкурсни сесии „[Студентски проекти](#)“ и „Млади учени и докторанти“. Участието на студенти в научноизследователски проекти, финансирани от фонд „Научни изследвания“ на университета, е гарантирано от „Правила за организиране, провеждане и отчитане на вътрешни конкурси за научноизследователска дейност в ПУ“, съгласно Наредба № 09/03 на МОН. Резултатите от съвместните изследвания се представят на научни форуми. Студентите от ПН 1.3. са част от изследователски екипи, които работят по вътрешно-университетски, национални и международни научноизследователски и образователни проекти.

В ПУ са създадени условия за осъществяване и популяризиране на научно-изследователска и проектна дейност на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... **Констатацията е на основание данните:**

В ПФ за периода на акредитация 119 студенти са включени в 11 научноизследователски проекта, от които **82 в 9** вътрешно-университетски и **37 в 2** национални, **32** са магистрите, участвали в **5** проекти. Организирани и проведени са 5 специализирани тематични форума с участие на студенти с публикации в 5 сборника. В научните форуми са участвали 52 студенти - 17 студенти в ОКС „бакалавър“ и 10 студенти от ОКС “магистър” магистърска програма „Методика на чуждоезиковото обучение“. Публикувани са 45 доклада от студенти в ОКС “бакалавър” и ОКС “магистър” от ПН 1.3., като 6 от тях са съвместни разработки с докторанти. Организирани са 18 изложби с участие на бакалаври от ПОИИ, и концерти с участие на 54 студенти от ПОМ. В 110 състезания са участвали 304 студенти от специалност ПОФВ в ОКС „бакалавър“ и 24 студенти в ОКС „магистър“ от специалност „Спорт в училище“.

Във **ФИФ** (специалностите ГОЧЕ и ИЧЕ са открити през 2018 и 2019 г.)

студентите са участвали в 10 научни форуми (ГОЧЕ - 6; ИЧЕ - 4). 3 са участията в 2 изследователски проекта. Студентите имат възможности за публикуване в [научните издания на ФИФ](#) и ПУ.

В **БФ** за периода на акредитация 68 студента, ОКС „бакалавър, ПН 1.3. са участвали в 7 двугодишни проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ и поделение НПД при ПУ. Общо 55 студенти, докторанти и специализанти от ПН 1.3. са участвали в 11 научни форума. Представени са 31 доклада, 2 участия в ученически разработки, 1 участие във фотоконкурс и 1 участие в workshop. От тях студенти от “ОКС „бакалавър“ са включени като съавтори в 11 доклада, ОКС “магистър“ - в 8 доклада, За този период с участие на студенти и докторанти са направени общо 26 публикации, от които 19 в нереферирани български списания, 6 в реферирани български списания и 1 в международно реферирано списание.

Във **ФТФ** за акредитационния период е спечелен 1 студентски проект с включване на студенти, обучавани в допълнителна професионална квалификация за учители по физика. Разработени, заснети и качени в You Tube са 67 лабораторни упражнения. Студенти, участващи в разработката на студентския проект, са участвали в две национални и една международни конференции. Оформена е 1 публикация в национално списание.

В **ХФ** за периода на акредитация, студенти не са участвали в научно изследователски проекти. За този период са направени общо 5 публикации в реферирани и индексирани научни издания (от студенти и докторанти).

Общо студенти от ПН 1.3. от **БФ**, **ХФ** и **ФТФ** имат 32 публикации от които 20 в нереферирани списания и 12 в реферирани и индексирани научни издания.

Във **ФМИ** за периода на акредитация 6 студенти от ПН 1.3. от са включени в 3 научноизследователски проекта. В 40 сборника има публикации на студенти и докторанти от ПН 1.3. от участия в научноизследователска дейност и научни конференции на **ФМИ**. За периода 2013 – 2019 г. са налице 164 публикации, от които 23 на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Във **ФФ** за периода на акредитация 147 студенти (110 бакалаври и 37 магистри) от ПН 1.3. са били включени в научноизследователски проекти. Резултатите от участието на студенти в научноизследователска дейност са публикувани в 17 сборника (7 от студентско-докторантската конференция, 10 в юбилейни и конференции по повод проекти, сборници с доклади от научни конференции на **ФФ** (7 - регистрирани и в НАЦИД). За периода до края на 2019 г. са налице 18 публикации студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Във Филиал Смолян студентите от ПН 1.3. участват в научно-изследователски програми и проекти, като част от работни екипи на преподавателите. За периода на акредитация са представени доклади по проект „Студентски стипендии“- BG 051PO 001–4.2.06, финансиран от ЕСФ по ОПРЧР. Студентите представят свои разработки на студентски научни сесии, ежегодно провеждани в ПУ, Филиал – Смолян.

Във Филиал „Л. Каравелов” – Кърджали са проведени 4 студентски научни сесии „Науката – предизвикателство за младите” – 2015 - 2018 г., финансирани на конкурсна сесия на поделение НПД при ПУ.

Резултатите от участието на студенти от ПН 1.3. в научноизследователска и проектна дейности са отразени на факултетски и университетски форуми.

В ПУ „Пайсий Хилендарски“ са спазени всички държавни изисквания по отношение съдържанието на издаваните основни документи за образование и квалификация. Спазени са условията на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища. Университетът има пълномощия за издаване на документи за образование и квалификация: диплома за завършена образователно-квалификационна степен на висшето образование „бакалавър“ или „магистър“, приложение към дипломата, Европейско дипломно приложение (при заявено желание и обучение по учебни планове след въвеждане на Системата за натрупване и трансфер на кредити), академична справка, уверение, свидетелство, главна книга. Всички студенти са включени в Регистъра на действащите и прекъснали студенти на МОН, като всички дипломи получават съответни стикери и се сканират в системата. На всеки новозаписан студент се издава студентска книжка, както и академична справка и уверение при поискване. В съответните случаи се издава и свидетелство за професионална квалификация и удостоверение за допълнително обучение и специализация. На чуждестранните студенти, докторанти и специализанти след успешно завършен подготвителен курс за специализирана и езикова подготовка по български език се издава свидетелство. В Учебните отдели на факултетите инспекторите водят електронно досие на всеки студент, поддържат връзката с МОН относно актуализиране на националната база данни за обучавани студенти и оформят издаването на дипломи и сертификати за проведено обучение. За оптимизация на работата на Учебен отдел е изградена общо университетска електронна система УНИС.

За регистриране и проследяване реализацията на завършилите студенти в ПУ „П. Хилендарски“, ПН 1.3. Педагогика на обучението по... се ползват и възможностите на изградена Университетска информационна система (УИАС) „Алумни”. Системата има за цел приобщаване на настоящи и бивши студенти към дейността на университета, установяване на перманентни връзки с работодателски организации и институции, съдействие за провеждане на практически обучения, стажове, практики, поддържане на обратна връзка с потребители на кадри относно качеството на образователния процес. Към ПУ функционира [Университетският център за кариерно развитие](#), който също събира информация за професионалната реализация на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по.... В **ПФ** и **ФИФ** се провеждат анкетни проучвания, ползват се специализирани E-mail на отделните курсове за мнения и сигнали; ползват се данни от годишните

анализи на Регионалната агенция по заетостта и сайта на НСИ; и/или служебни телефонни номера и имейли на бившите студенти; групи на завършили студенти; страници във Фейсбук и пр. В **БФ**, **ФТФ** и **ХФ** данни за реализацията на студентите се събират чрез анкетиране на абсолвенти; информация от работодатели; информация от РИО на МОН; от Регионалната агенция по заетостта; от институции; от общини и други държавни и частни институции; базовите учители и лични контакти; комуникация в социалните мрежи. В **БФ** 11 студенти са реализирани като учители. Реализацията на студентите за ОКС „бакалавър“ е 44%, за ОКС „магистър“ 40%. Повече от 55% от анкетирания абсолвенти-бакалаври продължават обучението си в магистърските програми, предлагани в **БФ**. Във **ФТФ** 9 магистри са се реализирани като учители, а в **ХФ** като учители са се реализирали 11 магистри. Във **ФФ** всички бивши възпитаници попълват онлайн платформа и своя визитка, която се съхранява в архивите на факултета. Завършващите студенти във **Филиалите в Кърджали и Смолян** ежегодно се анкетират по повод тяхната бъдеща реализация. Събраните данни се популяризират и попълват в съответната „Електронна книга“ на специалностите от професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по... Информацията се актуализира с периодичност 1, 3 и 5 г. след завършване процеса на обучение на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Обезпечаването на квалифицирани преподаватели за професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... е ангажимент за ПУ „Паисий Хилендарски“. В университета **съществуват** конкретни и прозрачни процедури, които определят изискванията за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, които осъществяват обучението в ПН 1.3 Педагогика на обучението по... Такива са: [Правилник за развитието на академичния състав на ПУ](#); [Важни решения на АС, свързани с развитието на академичния състав](#). Приет е план за развитие на академичния състав, който е част от [Стратегия за развитие на ПУ \(2011 – 2020\)](#) и дългосрочната [Визия за развитие през следващите 15-20 години](#). Ежегодно **се прави** преглед на възможностите за кариерно израстване и обявяване на конкурси за нуждите на ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., като се съблюдават законовите изисквания. Политиката по развитие на човешките ресурси в ПУ е публична и прозрачна. Кариерното развитие на преподавателския състав се обслужва административно от [Отдел за развитие на академичния състав и докторантури](#) (ОРАСД). Изградена е [автоматизирана система за управление на процедурите за РАС](#). Съобщенията за обявяване на конкурс за заемане на преподавателска длъжност или присъждане на научна степен се подават на български и английски език; публикуват се в Държавен вестник, на

[страницата](#) на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и на страниците на отделните факултети.

Установи се, че в края на наблюдавания период ПУ разполага с достатъчно на брой квалифициран преподавателски състав, осигуряващ обучението на студентите от ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в ПН 1.3.. Разпределението му по факултети и филиали е както следва:

ФМИ – 63 преподаватели, осигуряващи обучението в бакалавърските и в магистърските програми. От общия академичен състав, осигуряващ обучението в ПН 1.3, броят на хабилитираните преподаватели е 38, съответно 60,3%. От тях професорите са 15 (23,8%) – с научна степен дн са 8 – 53,3%, д-р са 7 – 46,7%, без научна степен 0 – 0%. Доцентите са 23 (36,5%), съответно – с научна степен дн са 0 – 0%, д-р са 23 – 100%, без научна степен са 0 – 0%. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 25 – 39,7%. От тях гл. ас. д-р са 21 – 84%, ас. д-р 3 – 12%, ас. са 1 – 4%. **Хоноруваният преподавателски състав наброява 10 преподаватели, сред които 3 хабилитирани преподаватели, 1 от които – доктор на науките; 4 асистенти, от които 1 – асистент с ОНС „д-р“; 1 е преподавател от друго висше училище.**

ФФ – общо 137 преподаватели. Броят на хабилитираните преподаватели е 68, съответно 49,7%. От тях професорите са 15 – с научна степен дн са 12 – 80%, д-р са 3 – 20%, без научна степен 0 – 0%. Доцентите са 53 – с научна степен дн са 4 – 7,55%, д-р са 49 – 92,45 %, без научна степен са 0 – 0%. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 69 – 50,3 %. От тях гл. ас. д-р са 36 – 52,2%, ас. д-р 9 – 13%, ас. са 16 – 23,2%, преподавател 8 (от които 1 старши) – 11,6%. **Хоноруваният състав наброява 46 преподаватели, сред които 22 хабилитирани преподаватели (предимно преподаватели, които продължават да работят и след пенсионирането си), 3 от които – доктори на науките; 21 асистенти, от които 4 – асистенти с ОНС „д-р“; 3 – преподаватели. От хоноруваният преподавателски състав 11 са от други висши училища и научни организации (СУ, ШУ, УНСС, ИБЕ към БАН, ТУ, ИЛ към БАН, ВТУ, ИИИ към БАН).**

ПФ - общо 128 преподаватели, от които хабилитираните са 65 (56%), а нехабилитираните преподаватели – 51 (44%) Академичният състав в бакалавърските програми включва общо 84 преподаватели. От тях 41 хабилитирани (56,9%) – 10 професори (13,8%) и 31 доценти (43,05 %). Нехабилитираните преподаватели са 31 (43,05%). От тях гл. ас. д-р са 20 (27,7%), ас. – 4 (5,5%), преподаватели – 7 (9,7%). **В магистърските програми академичният състав включва 32 преподаватели, от които 24 хабилитирани (75%) - 6 професори (18,8%) и 18 доценти (56%). Нехабилитираните преподаватели са 8 (25%). От тях гл. ас. д-р са 8 (25%). Към 2019/2020 учебна година броят на хонорувания преподавателски състав в ПФ е 12.**

ФИФ – общо 116 преподаватели, от които хабилитираните са 77 (66,4%), а нехабилитираните преподаватели – 39(33.6%). Академичният състав в бакалавърските програми включва 90 преподаватели. От тях 51

хабилитирани (56,7%), 13 професори – 25,43% - от хабилитираните (14,4% - от всички преподаватели) и 38 доценти (42,2%). Нехабилитираните преподаватели са 39 (43,3%). От тях гл. ас. д-р са 20 (22,2%), ас. – 6 (6,7%), преподаватели – 5 (5,5%), 1 докторант. В **магистърските програми** академичният състав включва 26 преподаватели, от които 21 хабилитирани (80,76%) – 6 професори (23,07 %) и 15 доценти (57,69 %). Нехабилитираните преподаватели са 5 (19, 23 %). От тях гл. ас. д-р 3 (11,53%), ас. - 2 (7,69 %). Към 2019/2020 учебна година броят на **хонорувания преподавателски състав** наброява **е 11 във ФИФ.**

БФ – общо **69** преподаватели, от които **33** хабилитирани (47,83%) и **36** нехабилитирани (52,17%). Съотношението на преподавателския състав по академични длъжности е следното: **12** професори, **21** доценти, **31** главни асистенти, **5** асистенти. **31** от хабилитираните преподаватели са на I ОТД в ПУ (93,9% от хабилитираните преподаватели), а **2** доценти са на II ОТД (6,1%). От нехабилитираните преподаватели **1** гл. асистент е на II ОТД (2,8% от нехабилитираните преподаватели). Броят на преподавателите с НС „доктор на науките“ е **5** (7,25% от всички преподаватели), а с ОНС „доктор“ - **61** (88,4%). Асистентите без ОНС „доктор“ са **3** (4,35%). **Хоноруваният** преподавателски състав наброява **2** преподаватели, от тях **2** хабилитирани преподаватели – **1** професор и **1** доцент.

ФТФ – общо **51** преподаватели, от които **24** хабилитирани (47%) и **27** нехабилитирани (53%). Съотношението на преподавателския състав по академични длъжности е следното: **6** професори, **18** доценти, **13** главни асистенти, **9** асистенти, **2** преподаватели. Няма преподаватели с НС „доктор на науките“, а с ОНС „доктор“ са **24** (100%). Асистентите без ОНС „доктор“ са **8** (89%). **Хоноруваният преподавателски състав** наброява **3** преподаватели, от тях **2** хабилитирани преподаватели – доценти. Нехабилитираните са **1**.

ХФ – **42** преподаватели, от които **23** хабилитирани (54,8%) и **19** нехабилитирани (45,2%). Съотношението на преподавателския състав по академични длъжности е следното: **4** професори, **19** доценти, **15** главни асистенти и **4** асистенти. От всички преподаватели **2** са с НС „доктор на науките“ (4,8%), а **37** – с ОНС „доктор“ (88,1%). Нехабилитираните преподаватели без научна степен (асистенти) са **3** (7,1%). **Хоноруваният преподавателски състав** наброява **1** преподавател, който е хабилитиран.

Към 2018/2019 учебна година академичният състав на основен трудов договор във **Филиал Смолян** е **14**, от които **7** хабилитирани преподаватели. Общият академичният състав, осигуряващ обучението в ОКС „бакалавър“, се състои от **57** преподаватели на основен трудов договор. От тях броят на хабилитираните преподаватели е **40**, съответно 70,18% (всички на основен трудов договор). От тях професорите са **9** (15,79% от общия академичен състав и 22,5% от хабилитираните преподаватели) – с научна степен дн са **3**, доктор са **6**. Доцентите са **31** (54,39% от общия академичен състав и 77,5% от хабилитираните преподаватели) – с научна степен дн са **2**, доктор са **29**. Броят на нехабилитираните преподаватели е **17** – 29,82%. От тях гл. ас. д-р са **11**

(19,30% от общия академичен състав и 64,70% от нехабилитираните преподаватели), асистентите са **3** (5,26% от общия академичен състав и 17,65% от нехабилитираните преподаватели), **3** преподаватели (5,26% от общия академичен състав и 17,65% от нехабилитираните преподаватели), от които **1** е доктор.

Към 2018/2019 учебна година академичният състав на основен трудов договор във **Филиал Кърджали** е **21** преподаватели, от които **8** хабилитирани преподаватели. Общият академичен състав, осигуряващ обучението в ОКС „бакалавър“ в ПН 1.3, се състои от **31** преподаватели на основен трудов договор. От тях, броят на хабилитираните преподаватели е **20**, съответно 64,52%(всички на основен трудов договор). От тях професорите са **3** (9,68% от общия академичен състав и 15% от хабилитираните преподаватели) – всички са с научна степен дн. Доцентите са **17** (54,84% от общия академичен състав и 85% от хабилитираните преподаватели) – всички са с научна степен доктор. Броят на нехабилитираните преподаватели е **11** – 35,48%от общия академичен състав. От тях главен асистент д-р са **5** (16,13% от общия академичен състав и 45,45% от нехабилитираните преподаватели), асистентите са **6** (19,35% от общия академичен състав и 54,55% от нехабилитираните преподаватели). Към 2018/2019 учебна година. хоноруваният преподавателски състав във Филиал Смолян е както следва: специалност БЕАЕ – **13** хонорувани преподаватели, от които **1** професор, **4** доценти, **2** главни асистенти и **6** преподаватели, от които **1** е доктор; специалност БЕИ – **10** хонорувани преподаватели, от които **3** доценти, **1** главен асистент и **6** преподаватели, от които **2** са доктори; специалност ИГ – **10** хонорувани преподаватели, от които **2** професори, **3** доценти и **5** преподаватели, от които **1** е доктор; специалност ИТМОМ – **6** хонорувани преподаватели, от които **2** професори и **4** преподаватели; специалност МИИТ – **3** хонорувани преподаватели, от които **1** професор и **2** преподаватели.

Въз основа на гореизложените данни се констатира, че общият брой на преподавателите, осигуряващ обучението на студентите в бакалавърските и магистърските програми на ПН 1.3. в ПУ е **694**, от които **388** хабилитирани (56% от общия брой) и **306** нехабилитирани (44% от общия брой) - от тях **189** са с ОНС „доктор“ (61,7% от броя на нехабилитираните). Общият брой на хоноруванияте преподаватели в седемте факултета е **73**.

При подбора на преподавателите и при провеждане на обучението в ПН 1.3 са спазени изискванията на чл. 3 на *Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“*. Лекционните курсове в бакалавърските специалности и магистърските програми в акредитираните факултети се обезпечават от хабилитирани преподаватели на ОТД в съответствие със ЗВО. Лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини се възлагат на хабилитирани преподаватели, като до 30 на сто от лекционните курсове могат да се възлагат на нехабилитирани преподаватели с образователна и научна степен „доктор“. **Във филиал**

Кърджали съгласно решение на АС на Пловдивски университет изключение има само за специалност БЕАЕ, при която лекционни курсове, които се извеждат от хабилиитирани преподаватели на ОТД, са 61,5% спрямо общия брой лекционни дисциплини.

Констатира се, че в бакалавърските специалности и магистърските програми на акредитираните факултети и филиали в ПН 1.3 преподавателите са със съответстваща на дисциплините квалификация и изследователска активност. Профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на първи ТД. Преподавателите, които обезпечават обучението на студентите и магистрите от ПН 1.3 във всички акредитирани факултети и двата филиала на първи ТД са 659, което е 95% от академичния състав в ПН. Преподавателите на втори ТД в ПН 1.3. на ПУ съответно са 35, което е 5% от всички. **Конкретно установените данни са:** **ФМИ** – от общо 63 преподаватели на първи ТД работят 55 преподаватели, а 8 на втори ТД. От тях хабилиитираните съответно на първи ТД са 31, а 3 на втори ТД. От тях професори на първи ТД 10, 1 на втори ТД, доценти 21 на първи ТД и 1 на втори ТД. От нехабилиитираните преподаватели 24 са на първи ТД, а 1 са на втори. От всички 25 нехабилиитирани преподаватели 24 са с ОНС д-р; **ФФ** – от общо 137 преподаватели на първи ТД работят 132 преподаватели, а на втори ТД 5. От тях хабилиитираните са 68, а на втори ТД 5. От тях професори на първи ТД 12, на втори ТД 3. Доценти на първи ТД – 51 и 2 на втори ТД. От нехабилиитираните преподаватели 69 са на първи ТД, а 0 са на втори ТД. От всички 69 нехабилиитирани преподаватели 45 са с ОНС д-р; **ПФ** – общо 128 преподаватели. От тях на първи ТД са 116 преподаватели, от които 65 хабилиитирани - 16 професори и 49 доценти. Нехабилиитираните преподаватели са 39, от които с ОНС доктор 39. Преподавателите на втори ТД са 12; **ФИФ** - общо 116 преподаватели. От тях на първи ТД са 116 преподаватели, от които 72 хабилиитирани - 19 професори и 53 доценти. Нехабилиитираните преподаватели са 44, от които с ОНС доктор 23. Няма преподаватели на втори ТД; **БФ** - от общо 69 преподаватели, 31 от хабилиитираните преподаватели са на първи ТД в ПУ, а 2 доценти са на втори ТД. От нехабилиитираните преподаватели само 1 гл. асистент е на втори ТД. **Общо** 66 преподаватели на първи ТД, а 3 на втори ТД; **ФТФ** – от общо 51 преподаватели 48 са на първи ТД, 3 на втори ТД; **ХФ** – от общо 42 преподаватели 38 са на първи ТД, а 4 на втори ТД; **Филиал Кърджали** – академичният състав, осигуряващ обучението в ОКС „бакалавър“ в ПН 1.3 се състои от 31 преподаватели на първи ТД; **Филиал Смолян** - академичният състав, осигуряващ обучението в ОКС „бакалавър“ в ПН 1.3. се състои от 57 преподаватели на първи ТД.

Установи се, че преподавателите от всички акредитирани факултети доказват научната и професионалната си компетентност по проблематиката на ПН 1.3 чрез различни форми на експертни участия на национално и международно ниво като експертни групи към МОН и НАОА, гост-лектори в български и чуждестранни университети, участия в научни екипи на между

народни научни проекти; участия в научни журита; членове на редакционни колегии на научни списания; лектори в квалификационни курсове за учители, членства в международни научни мрежи и/или научни дружества и др.

Съществува действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите в ПУ „Паисий Хилендарски“. На ниво университет тя се регламентира от **Правилник за атестиране на академичния състав и Правилник за атестиране на академичния състав в наблюдаваните факултети.** Критериите за оценяване и поддържане на качеството на обучение, в това число проучванията на мнението на студентите, са обвързани с възприетите критерии за атестиране на академичния и преподавателския състав. Атестирането се извършва чрез самооценка и оценка и в законово определения срок (веднъж на пет години за хабилитираните преподаватели и веднъж на три години за нехабилитираните). Самооценката се прави от всеки атестиран преподавател чрез попълване на атестационен лист, който съдържа данни за учебно-преподавателска и научноизследователска дейност, квалификация и академична етика. Оценката се извършва от Комисията по атестация на съответния факултет или филиал.

За акредитирания период през процедура по атестиране във факултетите и филиалите са преминали успешно преподаватели както следва: **ПФ** - 135 преподаватели; **ФИФ** – 64; **ФМИ**- 30; **БФ**- 46; **ФТФ**- 31; **ХФ**-23; **ФФ**- 35; **Филиал Кърджали** - 17, от които са 16 са положителни оценки и 1 условно положителна оценка, **филиал Смолян** -11. Общо за периода са атестирани от ПН 1.3. – **общо 392 преподаватели**, което е доказателство за стимулиране на кариерното им развитие.

В ПУ „Паисий Хилендарски“ е разработена система за насърчаване на академичната мобилност в рамките на европейските програми и двустранното сътрудничество. По общоуниверситетски критерии за мобилност на преподаватели/ служители по програма „Еразъм+”, договори за двустранно сътрудничество се извършва селекция. Кандидатите за мобилност могат да участват в два типа мобилности – с цел преподаване и с цел обучение. Разработена е документация на ниво университет и факултет, която преподавателят попълва при кандидатстване за мобилност. Договорът за осъществяване на мобилност на преподаватели се сключва от отдел „Международно сътрудничество“ на ПУ „Паисий Хилендарски“. **Конкретно: ФМИ** - по програма Еразъм+ **общ брой преподавателски мобилности – 7.** 7 са с цел преподаване и 0 с цел обучение. От тях 3 са входящи и 4 изходящи. Осъществени са мобилности по други програми, както следва: DAAD – 3; SEEPUS – входящи: 11 осигуряващи обучението в ПН 1.3; изходящи – 8; **ПФ е с 42 - 32 изходящи и 10 входящи мобилности на преподаватели.** През последните 5 г. е осъществен обмен и на преподаватели от ПФ с 9 други ВУ и научноизследователски институти; **ФИФ** за периода 2014-2019 г. изходящата мобилност на преподавателите по програма Еразъм е **55, няма данни за**

входяща мобилност; БФ - За периода 2014-2019 г. преподаватели от БФ са реализирали общо **3** изходящи мобилности по програма Еразъм+ и са осъществили общо **39** командировки и специализации; **ФТФ** – през периода 2014-2019 г. са реализирани **общо 25** мобилности на преподаватели, от които **17** изходящи и **8** входящи мобилности по програма Еразъм+ и **3** изходящи и **2** входящи мобилности по други програми и международни споразумения; **ХФ** – **15** изходящи мобилности на от ХФ. Общият брой реализирани мобилности, отнесен към наличния преподавателски състав на ХФ, е 36%. В програмата са се включили 7 преподаватели от ХФ, което съставлява 18% от академичен състав на факултета. За същия период са осъществени **12** входящи мобилности; **ФФ** - общият брой мобилности за преподаватели по програма „Еразъм+“ е **171** . От тях 133 с цел преподаване и 38 с цел обучение. От тях 23 са входящи и 148 изходящи. По договорите за двустранно сътрудничество за наблюдавания период във ФФ са осъществени 149 посещения в 16 държави; **Филиал Кърджали**- общият брой изходящи мобилности на преподаватели по програма „Еразъм+“ от Филиал Кърджали е 7. **Няма данни за входяща мобилност; Филиал Смолян** - общият брой изходящи мобилности за преподаватели по програма „Еразъм+“ от Филиал Смолян е **18**. От тях 13 с цел преподаване и 5 с цел обучение. **Няма данни за входяща мобилност.** Общият брой реализирани посещения за акредитирания период за ПН 1.3. в двата филиала по двустранното сътрудничество е **24 в 4 държави.**

Обобщено по програма Еразъм+ данните показват, че е реализирана добра преподавателска мобилност - общо 355, от които 298 изходяща и 45 входяща. Т.е, от общ брой преподаватели за ПН 1.3. 694 - 51% от тях са реализирали мобилност. Най-активни в това отношение са представителите на ФФ - 171, а с най-малко участия са преподавателите от БФ- 3. **В рамките на двустранното сътрудничество** са реализирани **216** мобилности на преподаватели от наблюдаваните факултети, което е **31%** спрямо общия брой на преподавателите в ПН 1.3 в ПУ.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност (НИД) на академичния състав на акредитираните факултети и филиали в ПН 1.3. е регламентирана в съответствие с утвърдени на национално и институционално равнище нормативни документи като: *Наредба на МОН от ДВ. 73 от 16.09.2016 г., Закон за развитие на академичния състав; Стратегията за развитие и прилагане на резултатите от научноизследователската дейност в ПУ „Паусий Хилендарски“, Правилник за устройството и дейността на поделение "Научнопроектна дейност" и др.,* видими на сайтовете на двата акредитирани факултета. В ПУ е структуриран отдел "Научна и проектна дейност" (НПД), който координира и подпомага научноизследователската дейност. Има официално приет ред за включване на студентите и

докторантите в **научноизследователска и художественотворческа дейност**. **Констатира се**, че във факултетите и филиалите, осигуряващи обучението на студенти в ПН 1.3 се полагат усилия за стимулиране на публикационната им активност. Научноизследователската дейност се популяризира чрез организиране и участие на студентите в национални и международни научни форуми.

Установи се, че конкретните данни за участието на студентите в научноизследователска и художественотворческа дейност по факултети и филиали за ПН 1.3. в ПУ за акредитирания период, са следните: ФМИ- **Общият брой** на студентите, взели участие в проектна дейност през акредитирания период е, **5** – съответно: международни проекти – 0; национални проекти -0; вътрешноуниверситетски проекти – 5. Броят на участията в научни форуми е **38**. **Общ брой обучавани студенти - 297; ФФ-** **Общият брой** взели участие в проектна дейност през акредитирания период е **110** – съответно: международни проекти – 25; национални проекти - 30; вътрешноуниверситетски проекти – 55. Няма данни за участие на студенти в научни форуми. **Общ брой обучавани студенти – 691; БФ- 214** участия на студенти в 87 национални и 61 вътрешноуниверситетски проекти, **общо 149 проекти**. Броят участия на студенти в научни форуми е **55**, от които 51 национални и 4 международни. **Общо обучавани студенти 123; ФТФ –** Няма данни за участие на студенти в проекти. Броят участия на студенти в научни форуми е **11**, от които 8 национални и 3 университетски. **Общо обучавани студенти 23; ХФ – 4** студенти участват в 3 национални и един вътрешен проект, **общо 4** проекта. Студентите имат **13** участия в научни форуми, от които 1 е международен. **Общо обучавани студенти 24; ПФ – 151** участия на студенти в **4** национални и **12** вътрешни, **общо 16** проекта. Студентите от факултета имат **426 участия в научни форуми**, както следва: 22 в студентски сесии и др. научни форуми у нас, 2 в чужбина; 100 в художественотворческа дейност , от които 2 международни и 304 спортни форума. **Общо обучавани студенти 189; ФИФ – 3** студенти в **2** вътрешни проекта, **общо 2** проекта. Няма данни за участието на студенти в научни форуми. **Общо обучавани студенти 73; Филиал Смолян- 99** студенти участват в 1 национален проект. 36 участия на студенти в научни форуми – 16 с публикации в научни сборници и 20 в други научни форуми. **Общо обучавани студенти 141; Филиал Кърджали- 120** студенти участват в 1 национален проект. 14 студенти участват в научни форуми. **Общо обучавани студенти 135**.

Въз основа на горепосочените данни се констатира следното: 1696 са обучаваните студенти за акредитирания период. Общият брой на реализираните проекти за същия период е 320 проекта, като 29 от тях са международни, 153 национални и 136 вътрешно университетски, т.е. на 1 студент от всички обучавани от направлението съответства 0.18 проекта. Броят участия на студенти в научни форуми /студентски сесии, публикационна дейност, семинари, кръгли маси, художественотворческа , спортна и др. е 386, т.е. на 1 студент от всички обучавани от

направлението съответстват 0,22 участия.

Преподавателите от ПН 1.3 от ПУ през акредитирания период участват в проектна дейност – в международни, национални и вътрешноуниверситетски проекти. Установените данни по факултети са следните: БФ – 10, 40, 38; ФТФ – 5, 7, 11; ХФ – 36,106, 261; ФФ- 20, 35, 24; ФМИ – 20, 23, 46; ПФ- 7, 6, 13; ФИФ – 23, 19, 16; филиал Смолян – 19, 12, 26; филиал Кърджали – 10 вътрешни. Общо реализирани проекти за акредитирания период 827, средно по 1 проект на преподавател /общо преподаватели в ПН 694/.

В ПУ е разработена електронна Система за анализ на научните изследвания (САНИ), в която ежегодно се въвежда актуална информация за всички публикации, участия в научни форуми и забелязани цитати на преподаватели, студенти и докторанти от университета.

Констатира се, че в научноизследователската дейност на преподавателите в ПН 1.3 в ПУ има постижения. Темите на проектите са свързани с проблемни сфери на ПН – в теоретичен и в практико-приложен план. Публикационната активност на преподавателите от факултетите и филиалите е актуална и съобразена със спецификата на ПН. Тя е разпознаваема както в национален, така и в международен аспект. Доказателство за това са установените данни: общ брой публикации на преподаватели от ПН 1.3. – 6754, средно по 9,73 на човек; общ брой публикации в реферирани и индексирани издания у нас и в чужбина 2302, средно по 3.31 на преподавател, от тях 800 – в чужбина, средно по 1,15 на преподавател; общ брой цитирания 13 983, средно по 20,4 на преподавател, от тях 8570 в чужбина, средно 12,34 на човек.

Активно е включването на академичния състав от ПН 1.3. на ПУ и в научни форуми като конференции, семинари, кръгли маси, научни сесии, художественотворчески, спортни прояви и др. От представените данни по факултети обобщено участията са 3211, средно по 4,6 на преподавател.

Преподавателите и студентите от ПН 1.3.имат достъп до световни научни бази данни.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

Професионалното направление има достатъчна материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение. ПУ разполага с аудиторна и лабораторна площ в 7 университетски сгради. На база усреднената бройка на студентите в РФО и ЗФО в бакалавърска степен в специалностите в ПН 1.3. (1469 студенти се разпределят на 11644,9 м²), аудиторната площ на 1 студент е 9,73 м².

Факултетите, в които се провежда обучение по ПН 1.3, разполагат с различен брой сгради с различна площ. Аудиторната и лабораторната площ на 1 студент се изчислява на база усреднената бройка на студентите, като в някои факултети данните са отделно за РФО и ЗФО, а в други не са диференцирани. За ОКС „бакалавър“ аудиторната и лабораторна площ варира от 2,12 м² (БФ, студенти РФО), 2,4 м² (ФФ) до 12,12 м² (ПФ), 13,44 м² (Филиал - Кърджали) и 14,17 м² (Филиал - Смолян). За ОКС „магистър“ тази площ е по-голяма и е в границите от 9,73 м² (ФМИ), 10,93 м² (БФ) до 31,8 м² (ФФ) и 35,47 м² (ПФ). Лабораторната площ на 1 студент за ХФ е 4,4 м², а за ФТФ – 9,43 м². Броят работни места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти в основните структурни звена варира в широки граници – от 36 (ФМИ), 62,2 (Филиал - Кърджали), 69 (ХФ), 75,7 (Филиал - Смолян), 103 (БФ), 150 (ФФ), 437 (ФИФ), до 459 (ПФ). Учебните зали са реновирани и оборудвани с модерна техника. Съобразно спецификата на специалностите в ПН 1.3 студентите в ПУ използват специализирани лаборатории, езикови кабинети и центрове, ателиета, концертна и изложбена зала, спортни зали. Част от практическите занятия на студентите от ПН 1.3 се провеждат в реална работна среда – образователни и културни институции.

В ПУ има 38 компютърни зали, от които 1 – във Филиал - Кърджали и 2 – във Филиал - Смолян. Във всички факултети, в които се провежда обучение по ПН 1.3, има компютърни центрове с различен брой функциониращи работни места – от 20 (ФТФ, БФ) до 804 (ФМИ). Данните за площта в м² на компютърни зали на 100 студенти (средно приравнен брой) варират от 8,65 м² (БФ - бакалаври, РФО), 49,4 м² (ХФ), 57,68 (ФМИ), 95 (ПФ, бакалаври). За ОКС „магистър“ тази площ е по-голяма – напр. 44,72 м² (БФ), 140 м² (ПФ). Относно броя компютри на 100 студенти числото варира в много широки граници – от 0,97 (ПФ) до 43 (ХФ). Във всички сгради на ПУ е осигурен безплатен достъп за преподавателите и студентите до безжичен интернет.

За целите на обучението и научноизследователската си дейност студентите и преподавателите във факултетите и филиалите, осъществяващи обучение по ПН 1.3, използват фонда университетската библиотека (УБ). Общата ѝ площ е 1 510 м², студентите в ПН 1.3. разполагат с 159,95 м² библиотечна площ на 100 студенти (при средногодишен брой 944 студенти, обучавани в ОКС „бакалавър“ и в ОКС „магистър“). УБ разполага с 12 читални с обща площ 700 м². В читалните има общо 391 места, от които 61 са компютъризирани (15,6 % от работните места). Средно приравненият брой места в библиотеките на 100 студенти е 2,97. Към 31.12.2018 г. УБ притежава 359 230 библиотечни документи, от които 311 912 книги и 47 318 периодични и продължаващи издания. За целите на обучението в ПН 1.3. студентите и преподавателите използват и фонда на факултетните и филиалните библиотеки. Някои от катедрите разполагат със собствени библиотеки, които включват специализирана научна литература в тяхната област, като библиотечният фонд се обновява с новоизлезли учебници и книги. Библиотеките на основните структурни звена разполагат с различен брой

читателски места. Има данни само за някои от тях – 12,3 (ХФ), 23 (ПФ), 50 (Филиал - Кърджали), 55 (Филиал - Смолян). Броят на компютъризираните читателски места е 5 (ПФ, Филиал - Кърджали) 6 (Филиал - Смолян). Данните за библиотечната площ на 100 студенти е в границите от 6 м² (ФМИ), 67 м² (ПФ), 165,7 м² (Филиал - Смолян) и достига до 398,6 м² (Филиал - Кърджали). Осигурен е достъп до световни бази данни и онлайн научни платформи: SCIEDIRECT; SCOPUS; WEB OF KNOWLEDGE; Central and Eastern European Online Library, WEBOFSCIENCE, PROQUEST, EBSCO . Периодично на студентите се осигурява достъп до SPRINGER JOURNALS ONLINE; WileyOnline; Cambridge Journals Online; EastView; REAXYS; Academic Complete of EBRARY и др.

Средата за провеждане на дистанционно обучение в ПУ има положителна оценка от НАОА, на базата на която Университетът може да организира и провежда дистанционно обучение. ПУ има създаден и функциониращ Център за дистанционно обучение (<https://uni-plovdiv.bg/pages/index/875/>) както и Правилник, разработен в съответствие с нормативните изисквания. Виртуалната среда за обучение във ВУ е базирана на платформа за електронно обучение Moodle. Не се предлагат бакалавърски специалности и магистърски програми от ПН 1.3. в дистанционна форма на обучение.

Профилиращите дисциплини в ПН 1.3 са осигурени напълно с необходимите учебници и учебни помагала. Издадени са голям брой авторски учебници и учебни помагала.

В ПУ академичното и административно обслужване на студенти е обезпечено. То се подпомага от системата „КОМПАС“, която е развита и се управлява чрез Университетския информационен център. В Университета е утвърден Регламент за организация и ползване на университетската информационна и комуникационна инфраструктура. Академичното и административно обслужване на студентите се подпомага и от публикуваната информация на сайта на ПУ.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

Докладите на ЕГ, участвали в процеса на акредитация на ПН 1.3 Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски“, отбелязват положителни тенденции по отношение на управление на информацията.

Чрез създадената и функционираща в университета информационна система е осигурена възможност във всеки един от факултетите да се проследи жизнения цикъл на студента. Предоставена е възможност във всеки конкретен момент да бъде извлечена необходимата информация за положени от студентите изпити, прекъснали или напуснали студенти, записали се от други ВУЗ и т.н. Това осигурява възможност за бърз контрол и предприемане на конкретни коригиращи действия от страна на факултетите.

Информацията относно студентския статус се обработва и съхранява в

учебните отдели и от общоуниверситетската електронна система **ПеУ** (от 2017 г. в тестов режим). Система **ПеУ** съдържа и обработва информация за студента (лични данни, текущ статус, календар на учебните дейности и др.) и генерира необходимите справки и протоколи. В **ПеУ** се съдържа пълна и актуална информация за студентския статус, в съответствие с утвърдени процедури за записване, уреждане и промяна на студентското положение, а също и учебните планове, учебните курсове и учебните графици за провежданото обучение. Чрез информационната система инспекторите от Учебен отдел могат да проследят развитието и успеха, както на всеки отделен студент, така и на студентите от избрана специалност, поток или група.

Въз основа на данните, предоставени от факултетите ЕГ констатира следното: в **ПФ** средният успех на студентите от бакалавърските и магистърските специалности за периода 2014 – 2020 г. (6 учебни години) е 4,92. Във **ФИФ** първият прием на студенти в бакалавърски програми е от 2017/18 г., а в магистърска програма - от 2018/19 г., като средният успех е 5,12.

Във **ФМИ** на бакалавърско равнище за периода 2014-2019 успехът се движи между 4,68 и 5,17. На магистърско равнище в същия период се отбелязва разсейване между 5,25 и 6,00. Във **ФФ** средният успех за акредитационния период е съответно за ОКС „бакалавър“ 4,53 и за ОКС „магистър“ – 5,56. Аналогично е движението на средния успех и в останалите факултети и филиалите обект на акредитация.

Информацията за реализацията на завършилите специалности в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски“ се събира чрез създадената система „алумни“ в университета. Към тази система в различните факултети функционират алумни клубове, в които с право за участие са както настоящи студенти, така и завършилите направието специалисти.

Връзката и обменът на информация с тях се осъществява чрез анкети, лични и/или служебни телефонни номера и имейли на бивши студенти, и др. Така напр. информация за професионалната реализация на дипломираните студенти се събира и чрез попълване на регистрационна форма, поместена на официалния интернет сайт на конкретния факултет/, **ФФ**, **ФТФ**, **ФМИ**, **ПФ**, **ХФ**, **БФ**, **ФИФ** и филиалите/. Една от основните дейности на създадения през 2006 г. *Университетски център за кариерно развитие* (УЦКР – <https://careers.uni-plovdiv.bg/index.php/2013-08-06-10-54-24>) е поддържане на информационен ресурс за трудова реализация на завършили и настоящи обучавани в ПУ.

Той организира и координира срещи с потенциални работодатели, обучения и лекции за кариерно подпомагане, публикува обяви за работа, съдейства за осъществяването на студентски мобилности. В този смисъл, факултетите разполагат и с допълнителна информация освен тази която те събират по самостоятелен път. Основният механизъм за проучване мнението на работодатели и потребители на кадри относно подготовката на студентите от ПН 1.3. в **БФ**, във **ФТФ**, **ФМИ**, **ХФ**, **ПФ**, **ФФ** и филиалите на ПУ е

анкетното проучване. За целта е разработена анкетна карта за работодатели. Резултатите от анкетите се обобщават и анализират от Факултетските комисии по качеството.

За периода на акредитация са реализирани анкети с работодатели и потребители на кадри напр. в **ПФ** /17 работодателски организации /**БФ**/, 16 работодателски организации/, **ФФ** с 37 работодатели и потребители на кадри и 206 завършили студенти. Във всички факултети и филиали се анкетираат завършилите студенти, работодатели и потребители на кадри в различни периоди от време. Единствено във **ФИФ** не са реализирани анкетни проучвания с потребители на кадри поради факта, че към момента няма завършили студенти.

Учебните планове и програми във факултетите, подготвящи студенти от ПН 1.3., Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски” са съобразени с европейските стандарти и с научните постижения в професионалното направление. Преподавателите, осигуряващи обучението, ползват световните бази данни. Поддържа се и се актуализира масив от оригинални публикации в съответната област, като някои от тях се използват в обучението на студентите от бакалавърските специалности и от магистърските програми.

ЕГ констатира, че в ПН 1.3 в ПУ „Паисий Хилендарски” наличната информация непрекъснато се обновява и обогатява и по линията на академичния обмен, в който се включват преподаватели. Академичната колегия на **ПФ** напр. е включена в различни международни научни мрежи и участва равностойно в изследователски проекти по международни програми. Това предоставя възможност при въвеждането на нови бакалавърски и магистърски програми и учебни планове, при разработването на професионални програми за въвеждането на нови професии, както и при актуализирането на съществуващата учебна документация, се отразяват някои от световните постижения в съответната област. Преподаватели от катедрите на **ФИФ**, които водят обучението в ПН1.3. активно си сътрудничат с Програмата „Жан Моне“ на Европейската комисия със Сдружението на преподавателите по история в България, като вземат участие в съвместната му работа с ЕВРОКЛИО (<http://euroclio.eu/>).

Преподавателите, осигуряващи обучението, ползват също така, световните бази данни с платен достъп от МОН или свободните такива като Mendeley, GoogleScholar, ResearchGate и др. в отделните факултети. Освен посоченият по-горе достъп до световни бази данни, осигурен във всички факултети от ПН 1.3 на ПУ във връзка със спецификата на обучението във **ФФ**, е осигурен достъп и до VOCAL <http://vocalproject.eu> (Vocationally Oriented Culture and Language – професионално ориентирани култура и език), уеббазирани материали по език и култура.

Учебните курсове в ОКС “бакалавър” и „магистър“ се разработват съобразно европейските образователни изисквания. Прилага се система от иновационни технологии, в която са включени актуални интерактивни

методи и форми на педагогическо взаимодействие. Подобряването на техническото оборудване и използването на съвременни информационни средства е приоритетно за всички факултети, осъществяващи обучението по това професионално направление.

Факултетите в които се осъществява обучението по ПН 1.3 Педагогика на обучението по ...в ПУ „Паисий Хилендарски”. Поддържат собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление и специалността относно актуалността на предлагания учебен материал. Всеки преподавател също поддържа собствена база данни с новости в световната литературата в областта на науката и обучението по специализацията на съответния колега. Висока степен на актуалност на световните достижения и добрите практики, което рефлектира и в учебното съдържание, се поддържа и благодарение на сътрудничеството с браншови и научни организации като БАСКОМ, ИКТ Клъстер – Пловдив, СМБ, СУБ и др. /ФМИ/. Факултетите са разпознаваеми сред международните партньори, като активно поддържат връзка и обмен на информация с тях <https://uni-plovdiv.bg/pages/index/157/>. / ПФ, ФИФ/.

Констатацията на ЕГ е че, във факултетите се събира и обработва също така и информация за административното обслужване на студенти и преподаватели. Качеството на събраната и обработена информация, както и възможностите тя да бъде използвана оптимално се контролира *от Комисия по информационно осигуряване на равнище университет.*

Във връзка с кариерното развитие на студентите факултетските центрове за кариерно развитие предоставят актуална информация за проведени предстоящи обучения, среща с работодатели, обяви за работа, практически обучения или стажове.

Чрез сайта на съответния факултет информацията е достъпна за всички студенти, преподаватели, потребители на кадри, работодатели.

В организационно – функционален план изградената организация за управление на информацията, свързана както с обучението, така и с реализацията на завършващите съдейства за оптималното разрешаване на проблемите и оптимизиране на дейността в този план.

Общият извод, който може да се направи за ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в ПУ „Паисий Хилендарски” относно изградената организация за управление на информацията свързана с реализацията на обучението в направлението и последващата реализация на завършилите е, че факултетите за периода на акредитация са разгърнали дейността си в този план. Постиженията на водещи университети от европейското образователно пространство както и извън него са обект на анализ и търсене на възможности за интерпретацията им в конкретни образователни конструкции. Събира се информация за удовлетвореността на студентите от процеса на обучение в направлението. Проучва се и се анализира мнението на потребители на кадри за теоретичната и практическа подготовка на студентите. Жизненият цикъл на студентите е обект на задълбочено

наблюдение и анализ. За тази цел са изградени електронни информационни системи. Във всички факултети са изградени алумни клубове за връзка със завършилите студенти и тяхната професионална реализация, като факултетите отчитат че техните възможности все още не се използват оптимално.

Обект на внимание на факултетите е оптимизирането достъпа до информационните потоци с които разполага университета с цел осигуряване на още по-добри възможности на студенти и потребители на кадри за опериране с тях.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Прегледът на информацията от официалния сайт на Пловдивски университет, на сайтовете на отделните факултети, на представената документация в Доклада – самооценка и приложенията към него, както и на резултатите от срещите с ръководните органи на институцията позволява да се констатира, че всички документи и дейности, свързани с акредитацията на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...са публично оповестени на книжен носител и в ИНТЕРНЕТ пространството. ПУ има подписан договор с фирма „Мега Комюникейшън“ която осигурява представянето му пред националните и регионални медии. Специализирана ПиАр агенция с която университетът също е в договорни отношения представя чрез средствата за масова информация актуални акценти от неговата дейност, от тази на факултетите и филиалите, както и събития от обществен интерес чрез статии, интервюта, репортажи.

Конкретно, информацията, свързана с дейностите по обучение на студентите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в БФ, ФТФ, ХФ, ПФ, ФФ, ФМФ, ФИФ и филиалите в Кърджали и Смолян своевременно се публикува на специализираните страници на същите, като активно се използват социалните мрежи. Публикувани са данни за учебната документация за всички специалности от ПН 1.3. за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър (раздел „Текущо обучение“), седмичен разпис, разпределение на студентите по групи, правила за провеждане на учебните занятия, информация за избираеми и факултативни учебни дисциплини, изпитни сесии, програми и дати за държавните изпити, конспекти за държавни изпити, изисквания за написване на дипломна работа, таксите за обучение, условията, сроковете и документите, необходими за кандидатстване в ОКС „магистър“ и пр. На сайта на ХФ се намира информация за организирани семинари и квалификационни курсове за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри.

Институцията ПУ, факултетите и филиалите предлагат и достъпна информация, свързана със студентската мобилност по Еразъм+ и стипендиите на Фондация Еврика. Видима е и информацията за рекламни

кампании, дискуссионни срещи, изложения, медийни изяви. На сайта на **ХФ** е представен списък с научни публикации и цитирания в Scopus с което се популяризира образователната услуга и научно-приложна продукцията на преподаватели и студенти. На специализираните информационни модули – страници на **ПФ, ФИФ, ФМИ и филиалите в Кърджали и Смолян** е представена точна и актуална информацията за участия в проекти, национални и международни програми, вкл. по програма „Еразъм“, участия в уеб-бинарни сесии, в студентски форуми, представени са научни изследвания и постижения на студенти от ПН 1.3.

Принос към популяризиране на специалностите от ПН 1.3., както и за информираност на студентите имат и разработените в ПУ ECTS макети за разработване на учебните програми. По време на обучението си студентите имат възможност да проверяват оценките си от проведени изпити чрез Студентска информационна система.

Вариант за популяризиране на специалностите от ПН 1.3. сред обществеността е платформата „Пловдивски електронен университет“, чрез която заинтересованите страни се информират за всички образователни проблеми. Чрез Еразъм пътеводител се предоставя необходимата информация, свързана със студентската мобилност и дейностите на Еразъм координаторите.

Констатира се, че всички дейности, свързани с обучението на студентите от ПН 1.3. Педагогика обучението по... са представени публично в регионални и национални медии, както и в информационни рубрики на интернет-страниците на държавни институции и партньорски организации, с които са сключени договори, списъкът с партньорските институции е оповестен в информационната платформа „Компас“.

Достъпна за студенти и родители е информацията в приетите в ПУ правилници, наредби и справочна литература относно социалните ресурси, ползвани от студентите от ПН 1.3. - общежития и настаняване, студентско кредитиране, студентски стипендии, студентски права и задължения. Студентският съвет на своя сайт също публикува информация за срещи с първокурсниците и разпространява т.нар. Информационна папка, в която са описани подробно правата, задълженията и важните процедури, свързани с обучението на студентите. Предлага се и информация, свързана с допълнителни възможности за разширяване на кръга от компетентности - изучаване на чужди езици, придобиване на практически умения със съдействието на фирми, потребители на кадри. Вариант за повишаване на информираността, практическите знания и умения на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... има проектът „Студентски практики“.

Чрез инструмента „вътрешно комуникиране на информация“ всеки студент може да получи нужните му сведения и справки от инспекторите в „Учебен отдел“, както и в приемното време на деканския екип или на всеки преподавател.

Чрез своите онлайн платформи и инициативи Университетският

кариерен център регулярно организира информационни дни, информационни сесии, информационни срещи с фондации и организации от сферата на образованието. На форума „Национални дни на кариерата“, както и на инициативата „Ден на Кариерата“ се осъществяват срещи с работодатели, предлагащи свободни стажантски и работни позиции. Събитията се представят на сайта на ПУ и на страниците на факултетите и филиалите, както и в регионалните и национални медии и социални мрежи.

Популяризирането на специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... сред заинтересованите страна е задачи на всеки от факултетите и филиалите на ПУ.

В този смисъл преподаватели и студенти от ПН 1.3 към **БФ** участват активно в дейността на Департамента за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти. В **БФ** е проведена среща-разговор на студентите от специалности „Биология и химия“ и „Биология и английски език“ със старши експерта по природни науки и екология при РУО Пловдив, на която са коментирани новите образователни стандарти, учебни програми и учебници по „Човекът и природата“ 5.-6. клас и „Биология и здравно образование“ 7.-10. клас. Във **ФТФ** са организирани работни посещения и срещи с представители на фирми за които студентите са уведомени чрез сайта на факултета и Facebook профила. В **ХФ** също ежегодно се провеждат срещи на учители, ученици и студенти от ПН 1.3. Активна е дейността на **ПФ**, **ФИФ**, **ФМИ**, **ФФ** и филиалите на ПУ по отношение регулярните контакти и съвместни дейности с потребители на кадри, с цел актуална информация за перспективите за професионална реализация на студентите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по....

Общата констатация е, че е създадена необходимата информационна база и система, проследяваща „жизнения цикъл“ на студента – от кандидатстване в Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., през обучението в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ във факултетите и филиали на Пловдивски университет, до възможностите за професионална реализация и кариерно развитие на студентите.

На официалния сайт на ПУ, както и на сайтовете на факултетите и филиалите, в които се обучават студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е публикувана ясна, точна и актуална информация относно научно-изследователската, художествено-творческата и проектна дейност на преподаватели и студенти. Участията им в международни, национални и университетски научни форуми и проекти, публикациите в специализирани издания и научни трудове на наши и чужди университети, публикациите, свързани с повишаване квалификацията на младите преподаватели и изследователска дейност на студентите, представена чрез студентски научни сесии се популяризират чрез електронната система на Университета, вестник „Пловдивски университет“, публични лекции, средствата за масова информация, кръгли маси, социалните мрежи и медии, различни интернет платформи, сайтове и пр.

Във всеки от факултетите се провеждат различни инициативи с цел представянето им пред обществеността – дни на отворените врати, фестивали, олимпиади, Паисиеви четения, състезания (например студенти от **БФ** участват в състезание „Пътешествие в биологията“), лектории, дни на различни култури, изложби, дарителски акции, празници, кръгли маси и конференции, предстоящи академични събития и пр. Студенти от **ФТФ** са участвали в проект към НПД на ПУ на тема „Изграждане на система от учебни интернет-ресурси по физика и оценка на дидактическата ѝ стойност“ (СП17-ФФ0013), а резултатите са публикувани в 3 статии. Съвместните инициативи на преподаватели, студенти, експерти в областта на образованието и представители на регионални и национални институции са част от инструментите за популяризиране на дейностите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... По време на обучението си студенти от ПН 1.3. работят с партньори от Институт Конфуций - София, Детската онкохематология на УМБАЛ „Свети Георги“, Международно дружество „Приятелите на Никос Казандзакис“, Центърът за руски език и култура на Пловдивския университет, Съюзът на учените – Пловдив.

За периода на акредитация във ФФ са проведени ежегодни национални състезания по български език и литература за зрелостници – бъдещи студенти на факултета, подготвени и разпространени брошури и диплянки, а в ХФ - Химическо шоу, Лятна практика за ученици, функционира „Център за химични демонстрации“, проведени са 150 лабораторни занятия с повече от 1100 ученици. От 2014 г. студентите на ХФ имат възможност да участват в Клуб Dragendorff. В **БФ**, **ФТФ**, **ХФ** са организирани конференции, семинари, кръгли маси, творчески инициативи - конкурси, олимпиади, състезания, творчески работилници, публични прояви с експертно или творческо естество, както и участие в обществени инициативи. Студенти, включително от ПН 1.3. и преподаватели от **БФ** участват в IV Балканска научна конференция по Биология; III Младежка научна конференция; научна конференция „Гражданското образование в природните науки“; конкурсите „Млади учени и докторанти“, „Студентски проекти“, VI Международна научна конференция на младите учени; „Дни на науката 2016, 2017, 2018“. Научните постижения на студенти и преподаватели от **ФТФ** се популяризират чрез участие в национална Студентска научна сесия, в Годишните научни сесии и Международна конференция на младите учени, както и чрез официалния сайт, раздел „Медийно присъствие“. В **ФФ** ежегодно се организира и провежда Национална научна конференция за студенти и докторанти, научна конференция, в рамките на Паисиевите четения, олимпиада по морфология.

За популяризиране на обучението и академичния живот на студентите от ПН 1.3. функционират студентски клубове – лингвистичен клуб „Проф. Борис Симеонов“, студентски историко-археологически клуб „Проф. В. Велков“, „[Студентски философски семинар](#) и Клуб за ентузиазъм и професионализъм, Клуб на възпитаниците (алумни) на Педагогическия

факултет и пр. Активно е и сътрудничеството с РУО – Пловдив.

За периода на акредитация в ПУ и във факултетите - **БФ, ХФ, ХТФ, ПФ, ФИФ, ФМИ, ФФ и филиалите** на ПУ – Смолян и Кърджали функционира система от условия и правила за развитие на академичната кариера на преподаватели и студенти чрез академична мобилност в страната и чужбина. Налице са сключени договори за двустранно сътрудничество и партньорски споразумения, съобразени с университетски и нормативни рамки. На онлайн страниците на Пловдивски университет, Факултетите и Филиалите – Кърджали и Смолян детайлно са представени условията и възможностите за мобилност на студентите от ПН 1.3. по програма „Еразъм“ – оповестени са същността, целите и дейностите на програма ЕРАЗЪМ+, процедурата за кандидатстване и селекцията, студентската мобилност с цел обучение, критериите за допустимост, етапите на кандидатстване и селекцията, подготовката за реализиране на Еразъм мобилността, Еразъм субсидията (грант), отчитането на периода на мобилността, академичното признаване, студентската мобилност с цел практика, преподавателската мобилност, мобилността на персонала с цел обучение, предстоящите мобилности и др. В началото на всяка учебна година се провежда университетска информационна среща за програмата „Еразъм+“, а факултетите и филиалите, чрез своя Еразъм координатор също провеждат срещи със студентите с цел разясняване на всички процедури, свързани с мобилността. На вниманието на студенти и преподаватели е и информация за нов портал на паневропейската мрежа за мобилност EURAXESS.

На срещата на ЕГ с деканските ръководства и преподавателите стана ясно, че студентите и докторантите получават информация за международната студентска мобилност, но не проявяват особен интерес към нея.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

В ПУ съществува *Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и образователния продукт*. Разработената и приложена система за оценяване и поддържане качеството на обучението и академичния състав във факултетите и филиалите е в съответствие със ЗВО и вътрешната нормативна уредба на ПУ. В нея е заложено вътрешно и външно оценяване на учебната документация и учебния процес. **Функционирането на вътрешната система за управление на качеството се осъществява чрез изградените в структурните звена комисии. Разработени, приети и огласени са Правила за разработване, утвърждаване и актуализиране на учебна документация в ПУ „Паисий Хилендарски“, които са приети на АС от 2017 г. В този документ са и разработените правила за преглед на учебните планове, като те са и публикувани на сайта на ПУ. В**

акредитираните факултети са разработени, приети и огласени правила за преглед на програмите; предложения от методичните съвети, учебните комисии, катедрените съвети за актуализиране на учебни планове и програми; взети са решения на ФС за приети промени в учебните планове и програми; има сведения за проучвания на студентското мнение, потребители и партньорски организации за практическата подготовка на студентите; анкети, удостоверяващи удовлетвореността на студентите от атмосферата в ПУ и обучението в неговата цялост; набелязани са мерки за изпълнение на препоръките от одитите на вътрешната система /13/ с цел подобряване на нейната ефективност. *Учебните планове и програми се актуализират и се внасят регулярно за разглеждане на заседания на катедрите два пъти в годината, а след това във ФС и АС. Като резултат в ПН 1.3. в ПУ за акредитирания период има данни за 60 решения на ФС, свързани с приемане на нови и актуализиране на стари учебни планове и всички програми на учебните дисциплини. В ПУ е разработена автоматизирана система за оценяване на качеството – КОМПАС с цел информационно и компютърно моделиране на методики и процедури за осигуряване и поддържане на качеството на образователния процес. Акредитираните факултети, филиалите в Кърджали и Смолян са включени в проекта „Компас”. Във връзка с повишаване на качеството на обучение и усъвършенстване на системата за контрол на качеството на обучението в тях, академичният състав в ПН 1.3. участва периодично в организираните семинари и обучения за работа със системата. В ПУ са създадени са 5 вида стандартизирани анкети за: проучване мненията и предложенията на студентите относно учебните дисциплини и образователния процес; проучване мнението на потребителите на кадри и работодателите относно знанията, уменията, професионалната подготовка и компетенции на обучаемите; проследяване реализацията на завършилите студенти; мнението на завършващи студенти относно качеството на обучението; анкетна карта за преподаватели. Такива анкети са използвани за регулярен годишен мониторинг и в акредитираните факултети.* Данните от тях се представят от комисиите по качеството на заседание на ФС, след това се обсъждат на КС и се набелязват мерки, отново отиват във ФС, АС, на Общите събрания на структурните звена и се огласяват на сайтовете им. **Представените данни от акредитираните факултети** показват, че е проучено мнението на **2 284 студенти** от ПН 1.3. за качеството на обучението, като голяма част от тях (повече от 65%) изказват удовлетвореност от обучението си в съответните специалности и перспективите си за професионална реализация. *От всички анкетирани студенти за акредитирания период 1159 споделят мнение за професионално-практическата си подготовка. Повече от 50% от тях изказват удовлетвореност от нея. По данни от факултетите, но не от всички акредитирани в ПН 1.3., е проучено мнението на 138 потребители на кадри и партньорски организации за подготовката на студентите. Според повечето от работодателите, от студентите от ПН имат необходимите знания,*

умения и компетентности в съответствие с изискванията на образователната среда. На базата на анализите от анкетните проучвания на мненията на работодателите са предприети действия на ниво катедри и ФС за подобряване качеството на обучението, учебната документация и практическата подготовка на студентите в ПН. Университетската комисия по оценяване и акредитация на ПУ е провела *вътрешни одити на двата филиала през 2017 и 2018 г.* с цел извършване на проверка за изпълнението на критериите, приети от НАОА през м. октомври 2016 г., за което има съответна документация. Резултатите от тях са обсъдени на заседания на филиални съвети и са набелязани мерки за подобряване на качеството на учебната документация и образователния процес. В акредитирания период в двата филиала са проведени четири вътрешноуниверситетски одити, за което има нужната документация.

Мониторингът на успеваемостта на студентите в ПН 1.3 Педагогика на обучението по... е част от отговорността на ръководителите на бакалавърските специалности и магистърските програми и преподавателите, участващи в обучението. На факултетно ниво успеваемостта се контролира от заместник-декан по учебната работа. Текущите анализи на успеваемостта на студентите от ПН 1.3 Педагогика на обучението по... включват динамиката на средния успех по отделни дисциплини и открояването на критични моменти в процеса на оценяване. Инспекторите от сектор „Студенти“ проследяват студентското положение на всеки обучаващ се студент. Съществува електронна система за проследяване на студентската информация. В електронната система за управление на студентската информация в ПУ всеки студент вижда актуалното си студентско състояние, както и информация седмични разписи, изпитни сесии и др. Регулярно се подава информация към МОН за броя на действащите, прекъсналите, отстранените и броя на дипломираните студенти. За наблюдавания период от 2015 г. до 2020 г. студентите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... от бакалавърските специалности показват среден успех 4,51 (редовно обучение) и 4,53 (задочно обучение), а в магистърските програми – 5,56. Представеният анализ на динамиката в средния успех в отделните ОКС показва запазване или леко повишаване на успеваемостта на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

Процедурите за институционална и програмна акредитация на бакалавърски, магистърски и докторски програми в ПН 1.3. и за САНК, осъществени по определените от НАОА критерии са външна форма за оценяване на качеството на обучение в ПУ. Информацията за оценките от институционалната акредитация, оценките на акредитираните програми и процедурите за САНК е публично достъпна както на уеб сайта на НАОА, така

и на официалната интернет-страница на ПУ в рубриката „Управление“, раздел „Документи“. На национално ниво Постоянната комисия по педагогически науки при НАОА на свое заседание от 21.07.2014 г. (Протокол № 14) дава програмна акредитация на ПН 1.3. Педагогика на обучението по... на ПУ „Паисий Хилендарски“ с оценка 9,10 и срок на валидност 6 години. НАОА издава доклад с осем препоръки и по тях са предприети съответни действия и мерки.

Докладът-самооценка за изпълнение на препоръките и осъществените мерки за поддържане и подобряване качеството на обучение в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е обсъден и приет на 16.07.2018 г. /Протокол № 29/. На заседания на факултетните съвети са приети доклади-самооценка за програмна акредитация на ПН 1.3. по факултети през 2019г. На заседание на АС на ПУ на 22.07.2019 г. /Протокол № 2/ е обсъден и приет Доклад-самооценка за програмна акредитация на ПН 1.3. Педагогика на обучението по... от област на висше образование 1. Педагогически науки в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПУ. На същото заседание е приет и Актуализиран доклад за САНК за изпълнение на задължителните препоръки на НАОА за ПН 1.3. в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПУ.

Постоянната комисия за САНК въз основа на анализа на изискуемия доклад на висшето училище и приложения доказателствен материал приема Доклад по изпълнение на препоръките. С Решенията (протокол №20/29.11.2018) на Акредитационния съвет се утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките от 2014г. за програмната акредитация на ПН 1.3. Педагогика на обучението по... за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в ПУ „Паисий Хилендарски“, с обща оценка 9,10 (девет цяло и десет стотни). Така също АС констатира, че ПУ „Паисий Хилендарски“ е изпълнил препоръки № 4, № 6, № 7 и № 8, изпълнява препоръка № 5, частично е изпълнил Решения на Акредитационния съвет по процедури за САНК АС/Протокол № 20/29.11.2018 г. препоръки № 1 и № 2, и частично изпълнява препоръка № 3, формулирани в решението на Постоянната комисия по педагогически науки от 21.07.2014 г. (Протокол № 14) при програмната акредитация на ПН 1.3 „Педагогика на обучението по...“ за ОКС „бакалавър“ и „магистър“, с обща оценка 9,10 (девет цяло и десет стотни). В Решението на САНК е разписано, че ПУ „Паисий Хилендарски“ е необходимо да изпълни препоръки № 1, № 2 и № 3 до следващата акредитация. След осигуряване на достъп до регистъра на МОН на действащи и прекъснали студенти и докторанти, ПК за САНК да внесе доклад в Акредитационния съвет относно спазването на капацитета на ПН 1.3 в ПУ „Паисий Хилендарски“. За проследяване и гарантиране напредъка в ПН 1.3. се реализира процес на вътрешна оценка и самооценка на качеството на работата чрез планово и регулярно провеждане на **вътрешни одити**, като за периода на акредитация за **БФ, ФТФ и ХФ** те са **16 – 2** общоуниверситетски и **14** вътрешнофакултетски. Одитите са тематични.**Брой на оценените**

специалности и ОКС от ПН: 5 специалности ОКС „бакалавър“, 4 магистърски програми (БФ - ОКС „бакалавър“ – 2, ОКС „магистър“ – 1; ФТФ - ОКС „бакалавър“ – 2; ОКС „магистър“ – 2; ХФ – ОКС „бакалавър“ – 1; ОКС „магистър“ – 1.

Във връзка с изпълнение на препоръките за САНК в **ПФ и ФИФ** се утвърждават ФК с решение на съответния Факултетен съвет. В състава на всяка комисия участват представители на всички катедри на съответното основно звено, както и представители на студентската общност и докторанти. Съставите на комисиите се публикуват на интернет страницата на всяко звено. За промените в учебните планове и програми в **ПФ** на ПУ са представени Протоколи и решения на ФС в периода от 2014г. до 2019г., а във **ФИФ** – протоколите и решенията са представени в Приложения към доклада. Контролът върху качеството на учебния процес се осъществява освен от експертни групи от НАОА при оценяване и акредитация на професионални направления и от Комисията по качество, която осъществява **вътрешни одити**. Проследяването на напредъка чрез вътрешна оценка и самооценка, планово и регулярно са провеждани на вътрешни одити, като за периода на акредитацията в **ПФ и ФИФ** те са **13** броя, от които **5** на ниво университет и **8** на ниво факултети. Бакалавърските и магистърските програми в направление 1.3. Педагогика на обучението по... във **ФИФ** са разкрити през учебните 2017-2018 и 2018-2019 г. и подлежат за първи път на акредитация от НАОА. Въпреки това се провежда ежегоден мониторинг, провеждан чрез анкетни проучвания на мнението на студентите и работодателите, както и регулярно проследяване на реализацията на випускниците, са утвърдени като добри практики във **ФИФ**. Оценените специалности по професионално направление ПН 1.3 Педагогика на обучението по... в **Педагогически факултет** са общо **6**. Докладът-самооценка за програмна акредитация по ПН 1.3 „Педагогика на обучението по...“ **е приет с решение на факултетния съвет на Педагогическия факултет решение - Заповед № 75/23.04.2019 г.**

В резултат от препоръките за САНК във **ФМИ** и съобразно съществуващата университетска и факултетна нормативна база в акредитационния период е създадена **нова специалност от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... „Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт“** – утвърдена от Академичния съвет на ПУ „Паисий Хилендарски“ с Протокол № 30/27.01.2014; внесена е промяна на наименованието на спец. „**Математика и информатика**“ в „**Математика, информатика и информационни технологии**“, влизащо в сила за 1-ви курс от учебната 2017/18 година. – Решението е утвърдено на АС на ПУ „П. Хилендарски“ с Протокол №18/24.04.2017 г. и са внесени промени в съществуващи планове поради НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с ПМС № 289 от 7.11.2016 г, обн., ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г., в сила от учебната 2017/2018 г. **Създадени са и нови специалности в ОКС „магистър“** -

„Обучение по математика в училище” (2 г. за 2019/20 уч. г.

Във **ФФ** на ПУ „**Паисий Хилендарски**“ функционира Комисия по акредитация и качество, която е оторизирана да разработва акредитационните доклади и докладите по САНК, и е утвърдена с решение на ФС на Филологическия факултет № 179/25.01.2016г. Докладът за изпълнение на препоръките по САНК е приет на заседания на факултетните съвети № 203 /09.07.2018 и е одобрен и приет с Протокол № 29 на Академичния съвет на 16.07.2018 г. На институционално ниво друга външна оценка освен посещение на ЕГ по акредитация на ПН 1.3., **ФФ** е преценил, че не е необходима поради обстоятелството, че ПН 1.3. се обслужва в рамките на седем факултета от ПУ. През акредитирания период във **ФФ** са проведени **два вътрешни одита**, отнасящи се до качеството на цялостното обучение във Факултета. През 2020 г. е актуализиран съставът на Комисията за вътрешен одит на ПУ. Всички членове на Комисията са успешно преминали специално обучение и са получили сертификат за положен изпит. Броят на специалностите и ОКС от професионалното направление, които са претърпели промяна в резултат на препоръки от външни оценки са **15**. Няма данни за брой на оценените специалности и ОКС от ПН 1.3 Педагогика на обучението по... След препоръките на САНК **ФС** одобрява промяна в учебните планове на специалността „Български език и чужд език“: Увеличава се броят на часовете по Практически чужд език с 15 часа през I-ви семестър и с 15 часа през II-ри семестър – общо 30 часа. - Протокол 207/18.03.2019 г. **ФС** одобрява и предложените теми за избираеми и факултативни методически дисциплини, предвидени в учебните планове, актуализирани спрямо Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация учител (ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.). - Протокол 211/15.07.2019 г.

ПК по педагогически науки при НАОА формулира **една препоръка** към ПН 1.3. в ПУ **Филиал „Любен Каравелов” – Кърджали** – Да се подобри сътрудничеството на Филиал-Кърджали с други висши училища от страната и чужбина за постигане на по-добър академичен обмен и сравнимост в рамките на професионалното направление. ПК по педагогически науки при НАОА формулира **три препоръки** към ПН 1.3. в ПУ **Филиал Смолян**. Предприети са редица действия с цел изпълнение на препоръките: подобряване на филиалната информационна инфраструктура; администриране на изследователските проекти чрез университетските електронни платформи ИСОНИ и ПРОФИ; обявяване на конкурси за развитие на академичния състав в ПН 1.3., осигуряване на възможности за придобиване на образователни и научни степени и подобряване на възрастовата структура на хабилитираните преподаватели, осигуряващи обучението в ПН.С решение на АС на ПУ е приет Доклад-самооценка за изпълнение на задължителните препоръки, като са описани предприетите коригиращи действия от основните звена на Университета, чрез които са постигнати конкретни положителни резултати по изпълнение на направените препоръки. На свое заседание на 29.11.2018 г. Акредитационният

съвет по процедури за САНК утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките и констатира, че Пловдивският университет е изпълнил **препоръки № 6, № 7, № 8**, имащи отношение към дейността на **Филиал – Смолян и Филиал – Кърджали**. През периода 2017–2018 г. Университетската комисия по оценяване и акредитация на ПУе провела вътрешни одити на двата филиала с цел извършване на проверка относно изпълнението на критериите, приети от НАОА през м. октомври 2016 г., за което има съответната документация. Проведени са **четири** вътрешноуниверситетски одита на двата филиала (**три - за Филиал Смолян и един – за Филиал Кърджали**), за което има нужната документация. Във **Филиал Смолян и Филиал Кърджали** е разписана процедура за провеждане на вътрешни одити, които се насрочват със заповед на Директора. Организиран се и се провеждат както планови (веднъж годишно), така и извънпланови (при наличие на несъответствия) одити.

На институционално ниво друга **външна оценка** представлява мнението от преподаватели в други висши училища в Република България, експерти в професионалното направление, както и от авторитетни преподаватели от европейски университети. **Външната оценка** се дава и на базата на обобщени данни от анонимни анкети сред студенти, преподаватели и потребители на кадри по основни въпроси, свързани с факторите за наблюдение (анкети, доклади на експертни групи по акредитация, мнения на потребители на кадри и др.). Основен източник на информация за оценките на качеството на образователния процес са препоръките от експертните групи на НАОА. В сайтовете на **всички факултети** са публикувани документите от акредитациите и следакредитационния контрол на НАОА по професионални направления и специалности.

Друга форма за външна оценка на висшите училища са български и международни класации, вкл. **Рейтинговата система** за висшите училища в Р България. ПН 1.3. Педагогика на обучението по... при ПУ „Паисий Хилендарски“ заема **второ място** в Рейтинговата класация на висшите училища на Р. България в последното издание от 2019 г.

В ПН 1.3 се събира и анализира информация за конкурентната вътрешна (в страната) и външна (извън страната) среда. Преподавателите от **ПН1.3.** познават основни характеристики на обучението по ПН в останалите български университети, прави се сравнителен план (прилики и различия/специфики), както и се анализира информация и за чуждестранни университети, в които се осъществява подготовка на педагогически кадри. Според **Рейтинговата система на МОН** (РСМОН), **11** държавни и частни университети обучават студенти в ПН 1.3. Педагогика на обучението по...: Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, Национална спортна

академия „Васил Левски“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Тракийски университет – Стара Загора, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“, Югозападен университет „Неофит Рилски“, като **шест** от тях обучават в ПН 1.3. Педагогика на обучението по математика, информатика и информационни технологии“ и са конкурентна среда за **ФМИ**. Представени са данни, които свидетелстват за познаване на основни характеристики на обучението по професионалното направление в останалите български университети.

В **БФ**, **ФТФ** не е представен доказателствен материал за сравнителен анализ с аналогични програми в страната и в чужбина, докато **ХФ** е направил сравнителен анализ на структурата на учебни планове за обучение на студенти в ПН 1.3. по сходни специалности в Пловдивския и Софийския университет. В **трите факултета** специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... функционират в конкурентна среда съобразно специфичния си профил, развиван и обогатяван през годините.

Доказателства за интерес към специалностите във ФФ са реализираните, прехвърляния на студенти от други висши училища и филиали, които са документирани в подадените заявления до ректор и декан. За периода на акредитацията са осъществени **14** такива прехвърляния. Реализацията на завършилите бакалаври и магистри в ПН 1.3. е успешна. Най-голям брой от възпитаниците на **ФФ** работят главно като учители, което съответства на целите на Факултета.

Наблюдава се съвместимост на програмите, предлагани в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, в **ПФ** и **ФИФ** и в различни университети в ЕС. Създаден е **Обществен съвет** към **ПФ**, в който са включени потребители на кадри – представители на МОН и РУО, директори на училища и работодателски организации в системата на средно образование. Чрез Обществения съвет се осигурява ефективен мониторинг на академичната и административната дейности всеки семестър. Към някои профилиращи дисциплини е реализирана възможността за включване на изяви професионалисти в обучението на студентите. Подписан е **Меморандум** между Фондация „Америка за България“, ПУ „Паисий Хилендарски“, Колеж Банк Стрийт и Педагогически факултет на Колумбийския университет – Ню Йорк, относно съвместна работа по различни проекти. По отношение на бъдещите тенденции, ресурс за привличане на допълнително кандидати в **ПФ** и **ФИФ** е осигурен достъп до он-лайн библиотечни фондове и други масиви информация, като е изградена и Уебинарна система за он-лайн семинари, наблюдения и презентации с професионалисти и колеги от цял свят. През наблюдавания период от 2014 г. до 2018 г. се използват различни информационни технологии, на които се предлагат учебни програми за преподавани дисциплини; лекционните курсове (под формата на презентации), публикации и форуми.

В резултат от анализите на конкурентната среда се подобрява провеждането на кандидат-студентските кампании, внасят се корекции в учебните планове и програми, подобрява се практическото обучение на студентите.

За проучване на конкурентната среда при оформянето на образователната политика на **филиалите Смолян и Кърджали** се използват данни от Регистъра на действащите и прекъсналите студенти на МОН, сайта на НАОА, Рейтинговата система на висшите училища в България, сайтовете на български и чуждестранни университети и др. При разработване на нови учебни планове и програми и актуализиране на съществуващите, преподавателите правят проучвания и сравнителни анализи на аналогични програми от други ВУ в страната и чужбина. За тази цел академичните звена поддържат актуални бази данни с квалификационни характеристики и учебни планове на специалности по **ПН 1.3.** в конкурентни висши училища. Отчитат се мненията и препоръките на външни специалисти – преподаватели от други университети. Показател за интереса към обучението в ПН на **двата филиала** са резултатите от кандидат-студентските кампании. Анализите на кандидат-студентския интерес показват увеличение на броя на новоприетите студенти в ПН 1.3. Педагогика на обучението по.... Данните за приети студенти в първи курс за уч. 2020/2021 г. са: Филиал Кърджали – 59; Филиал – Смолян – 51 и средно увеличение-с 44 студенти спрямо предходната година.

Включването на външни за **ПУ** лица в състава на комисиите за държавни изпити е регламентирано в **Правилник за учебната дейност на ПУ** , а включването на учители в съставите на комисиите за провеждане на практико-приложните държавни изпити на студентите от ПН 1.3 е регламентирано от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „Учител“. Във всички факултети съставите на комисиите се утвърждават със заповед на Ректора за **всяка учебна година**, като становището на представителите на базовите институции се взема под внимание като информация и оценка за предварителната подготовка на студентите и тяхното представяне като практикуващи по професионалното направление с цел усъвършенстване на процеса на практическата им подготовка. В **БФ** при провеждането на семестриални и държавни изпити се канят преподаватели от други ВУ и потребители на кадри. Представителите на работодателите участват в състава на държавни изпитни комисии и като съръководители и гости на защитите на дипломни работи в бакалавърските специалности. Във **ФТФ** – Съставът на комисиите за държавни изпити във **ФТФ** се приема всяка година на **ФС** и се назначават със заповед на Ректора. В комисиите участват специалисти по съответното направление като потребители на кадри. Те присъстват и при провеждането на държавните практико-приложни изпити. В **ХФ** при обучението на студентите се включват под различни форми и външни преподаватели, изявени учители и специалисти в конкретни направления. От учебната 2018/2019 г. в състава на

Държавната изпитна комисия на магистърските програми участва и учител с висока квалификация. При провеждане на стажантската практика необходим документ при оценяването е **Докладът** от учителя-наставник, в който се предлага текуща оценка на стажант-учителя, с когото менторът е взаимодействал. Като част от оценяването са и провежданите анкети на учителя-наставник.

В **ПФ и ФИФ** в състава на комисиите за семестриални и държавни изпити и за оценяване на дипломните работи на студентите участват специалисти от практиката и хабилитирани преподаватели от Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – София, Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив, Национална художествена академия – София, Великотърновски университет „Св.св. Кирил и Методий“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, Русенски университет „Ангел Кънчев“. При текущата и стажантската практика на студентите от специалност по ПН 1.3. Педагогика на обучението по... участват активно базовите учители – наставници като екзаминатори при оценяването на изпитния и всички реализирани от студента уроци с учениците. В състава на всяка изпитна комисия се включват хабилитирани преподаватели и базови учители, предварително подготвени с изискванията за изпита, за които са проведени семинари през м. март 2016 г. с базови учители и директори на училища и детски градини-5 бр. и през лятото на 2017 г. с директори на училища и детски градини, на които се дискутира подготовката на студенти и докторанти от ПФ. Така също в **магистърските програми** съществуват дисциплини, водени от висококвалифицирани хонорувани преподаватели от други ВУ и академични звена, които са същевременно потребители на кадри, а така също и участват в семестриалните изпити.

Във **ФМИ** в състава на комисиите за държавен изпит участват представители на базовите институции, в които студентите провеждат своята практика. От курсовете в магистърските програми 5 се водят от хонорувани преподаватели, а задължителните дисциплини се водят от 23 щатни преподаватели от **ФМИ** и 4 от **ПФ**. Мнението на представителите на базовите институции се взема под внимание като информация и оценка за предварителната подготовка на студентите и тяхното представяне като практикуващи по професионалното направление с цел усъвършенстване на процеса на практическата им подготовка.

Във **ФФ** над 80% от курсовете в ПН 1.3. се покриват от щатни хабилитирани преподаватели, затова само при необходимост се канят преподаватели от други висши училища. Водещи специалисти от практиката – потребители, се привличат като хонорувани преподаватели и се включват в оценяването на практическата подготовка на студентите (Хоспитиране, Текуща педагогическа практика) – 12 директори, заместник-директори на училища. Реално потребителите на кадри поставят оценка за качеството на подготовката на студентите.

Във **филиалите** са приети документи, които регламентират провеждането на семестриалните и държавни изпити. За **Филиал – Кърджали** (Правилник за организиране и провеждане на държавни изпити и защита на дипломни работи); за **Филиал – Смолян** – (Процедури за провеждане на семестриални изпити (в новия формат на учебната програма) и Процедури за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи) В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити участват представители на базовите институции, в които студентите провеждат своята практика. Учителите-наставници участват в оценяването на студентите при провеждане на стажантска практика и се включват в оформянето на комплексна оценка за цялата практика. Процедурите по защиты на дипломни работи са открити и на тях присъстват специалисти от практиката – в качеството си на ръководители, консултанти, потребители на студентски разработки, гости и др.

Във всички факултети при провеждане на стажантската практика базовият специалист е член на изпитната комисия за провеждане на Държавния практико-приложен изпит и отразява в Атестационния лист впечатленията си за подготовката и справянето на студента-стажант.

В професионалното направление се полагат необходимите усилия за усъвършенстване на цялостния процес на организиране на обучението на студентите, в т.ч. във връзка с направените препоръки след предишната акредитация и след САНК. Има доказателства, че направените препоръки са обсъждани на заседания на всички ФС, както и при актуализирането на съответните учебни планове. Планирани са съответни мерки в техен отговор.

SWOT анализ

на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Силни страни:

- в ПУ „Паисий Хилендарски“ е създадена система за осигуряване и оценка на качеството на обучение, която отразява политиката на развитие на ВУ;
- създадена е организация за събиране, съхраняване и анализиране на учебна и административна документация с цел ефективно управление на качеството на образованието;
- в ПУ „Паисий Хилендарски“ има утвърдени и публично представени институционални документи, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на студента, обучаван в специалности от ПН 1.3. Педагогика на обучението по.... ;
- ПН 1.3. е обезпечено с необходимата административна и учебна документация за провеждане на качествен образователен процес, за социална, научноизследователска и проектна дейност на студенти и преподаватели;

- обучението на студентите по ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... се реализира съобразно нормативните изисквания за придобиване на образователно-квалификационните степени и съпътстващите процеса академични дейности;
- разписана и публично оповестена е система за провеждане на изпитните процедури за всички специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ от ПН;
- практическото обучение на студентите във факултетите е осигурено с необходимата документация и обвързано с договори със съответните институции за провеждане на учебната практика на студентите;
- системно се проучват мненията на студенти, потребители на кадри и работодатели;
- създадена е действаща система от вътрешни правила и процедури, които отчитат мнението на студентите и стимулират мотивацията и активната им позиция в процеса на обучение;
- налице е в значителна степен сходство в учебните планове с други ВУ в страната и чужбина;
- факултетите и филиалите, осъществяващи обучение по ПН 1.3, разполагат с много добра материално-техническа и информационна база за провеждане на качествено обучение на студентите;
- съществува университетска система за електронно обучение ПеУ, уеб базирана интерактивна система за обучение MOZABOOK, Moodle платформата C.students;
- изградена е Университетска информационна автоматизирана система „Алумни“;
- факултетите и филиалите поддържат собствени информационни бази данни за националните и световни научни постижения в областта на професионалното направление и конкретните специалности;
- факултетите и филиалите на ПУ разполагат с квалифициран преподавателски състав, обезпечаващ обучението в ПН 1.3.;
- отчита се висока публикационна активност, включително в индексирани списания, както и цитируемост на преподавателския състав, включително в световни бази данни;
- перманентно се осъществяват дейности и инициативи във факултетите и филиалите за популяризиране на специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... и образователния процес в тях, като се ползват всички съвременни информационни и академични средства;
- активна е ролята на Студентския съвет, Центърът за кариерно развитие и студентските клубове за предоставяне на информация и популяризиране на специалностите от ПН 1.3. от кандидатстване през обучението в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ до възможностите за професионална реализация и кариерно развитие на студентите.

Слаби страни:

- относно учебните планове – в някои учебни планове факултативни

дисциплини не са посочени (специалностите „Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт” и „Математика, информатика и информационни технологии” във Филиал – Смолян, 4 магистърски програми на ФМИ („Обучение по информатика и информационни технологии в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по математика в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по информационни технологии в началното училище“ (1 г.), ЗФО и „Обучение по информационни технологии в прогимназията“ (1 г.), ЗФО и магистърска програма „Педагогика на обучението по физика“ – за специалисти от ПН 1.3, РФО и ЗФО, във ФТФ; в учебните планове на специалност „Математика и информатика“ във ФМИ и магистърска програма „Съвременни тенденции в обучението по български език (5-12 клас)“ във ФФ не се покриват изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“; в учебния план на специалност „Химия и английски език“ в ХФ липсва списък на избираемите и факултативните дисциплини;

- относно квалификационните характеристики - квалификационните характеристики във ФТФ не съдържат всички задължителни реквизити на университетския стандарт;

- относно учебните програми – в някои програми на учебни курсове във ФТФ литературата не е актуализирана, много малко са източниците след 2011 г.

- за ФТФ, БФ и ХФ не са представени доказателства за анализирани сродни специалности от наши или чужди университети по отношение включване на актуална проблематика в учебните програми, независимо от големия брой университети за които ПН е осъществило анализ на учебната документация;

- недостатъчна е информацията за оценката на потребителите на кадри относно образователния процес в специалностите от ПН в някои от факултетите БФ, ФМИ, ХФ.

- във ФИФ, БФ, ХФ и ФМИ се очертава липса на интерес и мотивация у студентите от ПН 1.3. за осъществяване на студентска мобилност, включително по Еразъм+;

- недостатъчно е включването на студенти от ПН 1.3. за всички факултети и филиали в публикационна и проектна дейности.

Възможности:

- за пълноценното използване на добрите партньорски отношения с образователни и културни институции като бази за провеждане на практическо обучение и научноизследователска дейност от преподаватели и студенти;

- съгласно Постановление № 64 на МС от 25.03.2016 г. професионално направление 1.3. попада в Списъка на приоритетните професионални направления;

- за усъвършенстване процедурата по създаване на клуб „Алумни“, в

двата филиала – Смолян и Кърджали с което да се подобри взаимодействието със студентите, завършили специалностите от професионалното направление;

- за активно включване на студентите от ПН 1.3. в научно-изследователска и проектна дейности, както и в различните по вид мобилности в страната и чужбина.

Заплахи:

- не са констатирани.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **22.02.2021 г. (Протокол № 04)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти“, Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: 9,16 (девет цяло и шестнадесет стотни) за следните образователно-квалификационни степени:

Биологически факултет (БФ)

за ОКС „бакалавър“:

1. Биология и английски език – редовна форма на обучение;
2. Биология и химия – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Учител по биология (1 г.) – редовна форма на обучение;

Физико-технологичен факултет (ФТФ)

ОКС „бакалавър“:

1. Физика и математика – редовна форма на обучение;
2. Обучение по природни науки в прогимназиалния етап на училищното образование – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по физика (1 г.) – редовна и задочна форма на обучение;
2. Обучение по физика в средното училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна форма на обучение;

Химически факултет (ХФ)

ОКС „бакалавър“:

1. Химия и английски език – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Обучението по химия в училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна форма на обучение;

Педагогически факултет (ПФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по физическо възпитание – редовна и задочна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;

3. Педагогика на обучението по музика – редовна форма на обучение;
4. Педагогика на обучението по технологии и предприемачество – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Спорт в училище (1 г. и 2 г.) – редовна и задочна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по музика в детската градина и средното училище (1 г., 1,5 г. и 2 г.) – задочна форма на обучение;

Философско-исторически факултет (ФИФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. География, технологии и предприемачество – редовна форма на обучение;
2. Гражданско образование и чужд език – редовна форма на обучение;
3. История и чужд език – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Гражданско образование (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
2. Гражданско образование (с експерт в НПО) (1,5 г.) – редовна форма на обучение;

Факултет по математика и информатика (ФМИ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт – редовна форма на обучение;
2. Математика, информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение;
3. Математика и информатика – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Обучение по информатика и информационни технологии в училище (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
2. Обучение по математика в училище (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
3. Обучение по информационни технологии в началното училище (1 г.) – задочна форма на обучение;
4. Обучение по информационни технологии в прогимназията (1 г.) – задочна форма на обучение
5. Педагогика на обучението по информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение (1 г.);
6. Педагогика на обучението по математика – редовна форма на обучение (1 г.).

Филологически факултет (ФФ):

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и руски език – редовна и задочна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. Български език и немски език – редовна форма на обучение;
4. Български език и френски език – редовна форма на обучение;

5. Български език и испански език – редовна форма на обучение;
6. Български език и италиански език – редовна форма на обучение;
7. Български език и новогръцки език – редовна форма на обучение;
8. Български език и турски език – редовна форма на обучение;
9. Български език и китайски език – редовна форма на обучение;
10. Български език и корейски език – редовна форма на обучение;
11. Български език и история – редовна и задочна форма на обучение;
12. Български език и гражданско образование – редовна форма на обучение;
13. Английски език и културно наследство – редовна форма на обучение;

за ОКС „магистър“:

1. Съвременни тенденции в обучението по български език и литература (5-12 клас) – редовна форма на обучение;
2. Методика на обучението по български език и литература (2 г.) – редовна форма на обучение;
3. Теория и практика на чуждоезиковото обучение – испански език, немски език, френски език, руски език и италиански език (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;
4. Английски език и методика (1 г. и 2 г.) – задочна форма на обучение;
5. Английски език и методика за ранно чуждоезиково обучение (1,5 г.) – задочна форма на обучение (*преименувана на Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап (1 г.)* от 2019/20 уч. г.);
6. Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап (1 г.) – задочна форма на обучение;
7. Методика на преподаването на руски език (1 г. и 2 г.) – редовна форма на обучение;

Филиал – гр. Кърджали:

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и история – редовна и задочна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. История и английски език – редовна форма на обучение;
4. Български език и гражданско образование – редовна форма на обучение;

Филиал – гр. Смолян:

за ОКС „бакалавър“:

1. Български език и история – редовна форма на обучение;
2. Български език и английски език – редовна форма на обучение;
3. История и география – редовна форма на обучение;
4. Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт – редовна форма на обучение;
5. Математика, информатика и информационни технологии – редовна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна

акредитация съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

3. Определя капацитет на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ – 3 620 студенти в редовна и задочна форма на обучение, от които 400 студенти в редовна форма на обучение във Филиал – гр. Смолян и 400 студенти в редовна форма на обучение във Филиал – гр. Кърджали;
- за ОКС „магистър“ – 1 000 студенти в редовна и задочна форма на обучение.

Общо за професионалното направление – 4 620 студенти.

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности формулира следните **препоръки**:

1. Да се актуализират учебните планове, като:

- се увеличи броят на избираемите дисциплини в магистърските програми „Обучение по информатика и информационни технологии в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по математика в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по информационни технологии в началното училище“ (1 г.), ЗФО и „Обучение по информационни технологии в прогимназията“ (1 г.), ЗФО във ФМИ;
- в учебните планове, в които липсват факултативни дисциплини – бакалавърските специалности „Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт“ и „Математика, информатика и информационни технологии“ във Филиал – Смолян, магистърските програми на ФМИ „Обучение по информатика и информационни технологии в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по математика в училище“ (1 г.), РФО; „Обучение по информационни технологии в началното училище“ (1 г.), ЗФО и „Обучение по информационни технологии в прогимназията“ (1 г.), ЗФО и магистърска програма „Педагогика на обучението по физика“ – за специалисти от ПН 1.3, РФО и ЗФО, във ФТФ – да се включат такива;
- в учебните планове на специалност „Математика и информатика“ във ФМИ и магистърска програма „Съвременни тенденции в обучението по български език (5-12 клас)“ във ФФ да се изпълнят изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“;
- в учебния план на специалност „Химия и английски език“ в ХФ да се приложи списък на избираемите и факултативните дисциплини.

Срок: януари 2022 г.

2. В квалификационните характеристики във ФТФ да се включат всички задължителни реквизити на университетския стандарт. *Срок: септември 2021 г.*

3. Да се актуализира литературата в учебните програми във ФТФ. *Срок: януари 2022 г.*

4. Да се активизира научноизследователската и проектната дейност на студентите от професионалното направление. *Срок: постоянен*

5. Да се разшири броят на висшите училища в страната и чужбина, с които ПУ (приоритетно ФТФ, БФ и ХФ) може да осъществява партньорство в рамките на съответната специалност от ПН 1.3., позволяващо академичен обмен с цел обучение и практика и конкурентоспособност на обучаваните студенти. *Срок: постоянен*

6. Да се осигурят условия за повишаване на мобилността на студентите от ПН 1.3 Педагогика на обучението по... във ФМИ. *Срок: постоянен*

7. В наименованието на магистърската програма „Гражданско образование (с експерт в НПО)“ да отпадне частта, свързана с професионалната квалификация (експерт в НПО), която ще придобие обучаваният студент. Наименованието да се приведе в съответствие със спецификата на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... *Срок: септември 2021 г.*

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКПНСД: .....

(проф. д-н Сийка Чавдарова-Костова)